Cena egz. 10 gr.

K R ZACHODNI

KRAKÓW
Św. Anny 12.
Biblioteka Jagiell.

»ISKRA«

ROK XXIX | Sobota 14 maja 1938 r. | Nr. 131

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec, Piłsudskiego 4. Telef.: Red. 61064. Adm. 61073 | P.K.O. 302.712 | Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Prenumerata miesięczna z odnoszeniem do domu i przesyłką pocztową Zł. 2.50

Front czerwonych przerwany

Krwawe walki w prowincji Teruel

1.000 zabitych milicjantów w zbombardowanych okopach

PARYŻ, 13.5. (tel. wł.) Wojska kastylskie, operujące w prowincji Teruel, odniosły wczoraj wielki sukces, przerywając na znacznej przestrzeni linie obrony czerwonych.

Główne uderzenie skierowane było na miasto Corbalan i otaczające je wzgórza. Od wczesnego rana pozycje wojsk rządowych były gwałtownie bombardowane przez lotnictwo i artylerię. Gdy następnie ruszyła piechota, a milicjanci wciąż jeszcze stawiali zacięty opór, zarządzono przerwę w ataku i rozpoczęto ponowne bombardowanie.

Drugi szturm skończył się całkowitym sukcesem powstańców.

Walki toczyły się w kilku miejscach na wysokości 2000 metrów. Powstańcy zdobyli kilka szczytów w masywie Castelfio, posiadających poważne znaczenie strategiczne.

O zaciętości walk świadczą olbrzymie straty czerwonych wojsk w okolicach Corbalan. **W zbombardowanych okopach naliczono około 1000 zabitych milicjantów, ponadto wojska rządowe straciły na tym odcinku całe swe wyposażenie materiałowe.**

Oddziały gen. Garcia Escamez, gen. Valino i gen. Varela dzięki temu sukcesowi nawiązały całkowitą łączność i zajęły drogę prowadzącą z Teruelu na wschód. Była to jedyna arteria, którą czerwoni mogli wycofać się do prowincji Castellon.

Obecnie pozostał wolny jeszcze dość szeroki pas, nie ma w nim jednak żadnych dróg.

Lotnictwo powstańcze bombardowało wczoraj po południu dwukrotnie Barcelonę.

Według oficjalnych informacyj, wskutek wybuchu bomb zginęło 50 osób, a sto odniosło rany.

Wczoraj była bombardowana również Walencja, przy czym zginęło 21 osób, a 42 są ranne.

Polskie hutnictwo żelazne zrzesza się

w Naczelną organizację hutnictwa żelaznego

WARSZAWA, 13.5 (tel. wł.). W dniu 11 maja minister przemysłu i handlu p. Antoni Roman, w obecności wiceministra dr A. Rosego, dyr. dep. górniczo-hutniczego Cz. Pechego oraz nacz. wydziału hutniczego inż. W. Bobkowskiego, przyjął przedstawicieli hutnictwa żelaznego. W imieniu tego hutnictwa prezes Wspólnoty Interesów Wiktor Przedpelski poinformował ministra, **że polskie hutnictwo żelazne, świadome tych wielkich zadań i pracy, jakie stoją przed nim, postanowiło zrzeszyć się w „Naczelną organizację hutnictwa żelaznego".**

Zadaniem organizacji będzie stworzenie warunków harmonizujących współpracę wszystkich czynników zainteresowanych w produkcji i zbycie wytworów hutnictwa żelaznego.

Jednocześnie został złożony panu ministrowi projekt statutu mającej powstać organizacji — z prośbą o jego zatwierdzenie.

W celu zapewnienia ciągłości pracy powstającej organizacji, odnośny paragraf statutu przewiduje, że żaden z członków założycieli nie może wystąpić z organizacji przed upływem pierwszych 4 lat. **Ponadto huty przyjęły na siebie zobowiązanie, że w powyższym okresie wybór prezesa i wiceprezesa będzie przedstawiony do zatwierdzającej wiadomości ministra przemysłu i handlu.**

W odpowiedzi minister zapewnił o swym przychylnym stanowisku do powstającej nowej organizacji zaznaczając, że mając odtąd do dyspozycji naczelną organizację, będzie mógł zasięgnąć jej opinii w sprawach, dotyczących całokształtu hutnictwa. Wreszcie pan minister wyraził nadzieję, że w najbliższym czasie po zatwierdzeniu statutu, odbędzie się ukonstytuowanie władz organizacji i rozpoczęcie się jej działalność.

Beatyfikacja

HETMANA ŻÓŁKIEWSKIEGO

LWÓW, 13.5. (tel. wł.) Sprawa beatyfikacji wielkiego Polaka, hetmana Stanisława Żółkiewskiego, zyskuje do współpracy coraz więcej ludzi nauki, osobistości ze sfer wojskowych itd.

J.E. Ks. Arcybiskup Metropolita lwowski dr. Bolesław Twardowski, w którego archidiecezji, w Żółkwi, spoczywają kości Rycerza bez skazy, zgodził się na ewentualny proces informacyjny, przygotowywany, na razie, przez generalnego postulatora, ks. dr. Topolińskiego w Rzymie.

Następca dyr. Pechego

WARSZAWA, 13.5. (tel. wł.) Dotychczasowy dyrektor dep. górniczo-hutniczego w MP. i H. Peche wkrótce ma ustąpić ze swego stanowiska.

Podobno na jego miejsce ma przyjść mjr. inż. Witold Robowski, obecny naczelnik wydziału hutniczego MP. H.

Metrykę gen. Zagórskiego

ZŁOŻONO W SĄDZIE WARSZAWSKIM

WARSZAWA, 13.5 (tel. wł.). W Sądzie okręgowym warszawskim złożony został odpis metryki zaginionego gen. Włodzimierza Zagórskiego. Odpis ten nadszedł przed kilku dniami z Francji, z miejscowości Saint Martin gdzie gen. Wł. Zagórski urodził się w r. 1882. Wobec złożenia wymienionego dokumentu, usunięta została trudność uznania przez sąd zaginionego generała za zmarłego.

A więc wieczorem, w południe i rano:

Książęce Piwo Tyskie

pijmy żwawo!

Polskie ministerstwo

PROPAGANDY

WARSZAWA, 13.5. (tel. wł.) W kołach politycznych kolportowane są wiadomości o spodziewanym w najbliższym czasie powołaniu do życia nowego ministerstwa propagandy.

Realizacja tego projektu wymagałaby przyjęcia specjalnej ustawy.

Nowy rząd

NA WĘGRZECH

BUDAPESZT, 13.5 (tel. wł.). Po dzisiejszym posiedzeniu rady ministrów, premier Daranyi udał się do regenta Horthy'ego i przedłożył mu dymisję gabinetu.

Regent Horthy przyjął dymisję. Jednocześnie powierzył misję tworzenia nowego gabinetu Dale Imredy, który w parę godzin później sformował nowy rząd.

Dymisja gabinetu

W BELGII

BRUKSELA, 13.5 (tel. wł.). Rząd belgijski premiera Jansona podał się do dymisji. W kołach politycznych utrzymują, że tworzenie nowego rządu natrafi na bardzo wielkie trudności.

Jest prawdopodobne, że misję tworzenia nowego rządu powierzy król obecnemu ministrowi spraw zagranicznych Spaakowi.

Trasa gigantycznego lotu

mjr. Makowskiego z Los Angelos do Warszawy

WARSZAWA, 13.5. (tel. wł.) W dniu dzisiejszym rano nastąpić miał (według czasu europejskiego o godz. 4 po poł.) w Los Angelos start mjr. Wacł. Makowskiego do lotu transoceanicznego do Warszawy. Trasa lotu iść ma początkowo wzdłuż Oceanu Spokojnego, potem zaś przez Meksyk, szereg republik południowo-amerykańskich i wzdłuż brzegu Ameryki Południowej, poczym : Natalu, albo z Pernambuco lub Macejo — zależnie od warunków atmosferycznych — nastąpi przelot Atlantyku południowego, który w tym miejscu ma 3000 kilometrów odległości od Afryki. Prawdopodobnie lądowanie nastąpi w Dakarze skąd mjr. Makowski skieruje się do Algieru, i stamtąd dokona przelotu nad Morzem Śródziemnym.

Od tej chwili zacznie się lot wzdłuż Atlantyckiego brzegu Ameryki Południowej. Trzeba będzie przeciąć zatokę Maracaibo i lądować w Karakas. Bez przerwy wzdłuż brzegu, omijając szczyty Wysokich Gór, lecieć będzie mjr. Makowski szlakiem linii amerykańskich i brazylijskich do jednego z trzech portów lotniczych, z których może nastąpić start przez Atlantyk południowy.

Mjr. Makowski chciałby w jak najkrótszym czasie przebyć całą drogę, lecąc we dnie i w nocy. Ma on ku temu wszelkie możliwości techniczne, poza tym leci z nim pilot rezerwowy, co pozwoli na nieprzemęczanie się załogi. Sądzić jednak należy, że nie obejdzie się bez co najmniej pięciu lądowań, na gigantycznej trasie.

Trasa europejska nie została jeszcze ustalona. Istnieje kilka wersji. Na lotnisku w Los Angelos mówiono, że prawdopodobnie mjr. Makowski doleci do Trypolisu w Afryce i stamtąd przez Sycylię Neapol, Wenecję, Wiedeń odbędzie drogę do Polski.

Dom-więzienie Józefa Piłsudskiego

w drodze do Polski

MAGDEBURG, 13.5. — Dom, w którym więziony był w 1918 roku Marszałek Piłsudski, ofiarowany jesienią roku ub. przez burmistrza tego miasta Państwu Polskiemu, został już w znacznej części rozebrany, celem przetransportowania go do Polski.

Roboty są już daleko posunięte, tak, że w połowie czerwca r. bież. należy spodziewać się, że dom ten w całości znajdzie się w kraju.

Sprowadzeniem pamiątki tej do Warszawy zajmuje się prezes BGK gen. Górecki.

Miejsce, gdzie dom ten będzie ustawiony, nie jest jeszcze ostatecznie wybrane.

Zajmuje się tym Komitet Uczczenia Pamięci Wielkiego Marszałka wespół z radą Muzeum Belwederskiego.

Projektowane jest umieszczenie tego „ostatniego domu niewoli" w parku belwederskim obok pierwszego reprezentacyjnego gmachu Polski Wyzwolonej, albo na terenie Cytadeli, poświęconej martyrologii polskiej, walczącej o wyzwolenie.

Decyzja zapaść ma w najbliższym czasie.

Pomruki rewolucyjne w Brazylii

Rozbrojenie załóg okrętów wojennych

LONDYN, 13.5. (tel. wł.) Z Rio de Janeiro donoszą, iż po stłumieniu rewolty integralistów rząd brazylijski jest panem sytuacji, nie mniej jednak nie można jeszcze mówić o całkowitym uspokojeniu kraju.

W niektórych kołach obawiają się, że powstanie faszystowskie może wybuchnąć lada chwila z nową siłą i objąć także inne prowincje poza stolicą.

Okazuje się, że organizacja integralistów posiada duże wpływy w rozmaitych innych stanach. Zarządzono aresztowania we wszystkich niemal prowincjach. W areszcie znalazło się dotychczas 600 osób. Powstanie w Rio zaktywizowało działalność prowincjonalnych ugrupowań integralistycznych.

Poważne obawy budzi stanowisko marynarzy, wśród których integraliści posiadają wielu sympatyków.

Wczoraj rozbrojono załogi kilku okrętów wojennych, ponieważ groziły buntem.

Przywódcom powstania grozi kara śmierci. Oskarżeni oni będą m. in. o zamiar zamordowania prezydenta Vargasa.

Odysea hr. Wielopolskiej

Skazana na dożywotnie więzienie

wróciła do Polski wymieniona za 2 Niemców

WARSZAWA, 13.5. (tel. wł.) Z Berlina nadeszła wiadomość, jakoby skazana na dożywotnie więzienie przez sąd nadzwyczajny za szpiegostwo hrabina Oktawia Wielopolska wymieniona została w czwartek za dwu Niemców, skazanych w Polsce za analogiczne przestępstwo.

Według wiadomości, nadeszłych z Berlina wymiana nastąpiła na granicy polsko-niemieckiej w czwartek wieczorem.

W piątek rano o godz. 9.30 hrabiny Wielopolskiej nie zastano w pociągu berlińskim, który przybywa o godz. 9.30 do Warszawy.

Hrabina Wielopolska odwieziona została do granicy samochodem i dalej samochodem również powróciła do Warszawy.

Sprawa aresztowania, a następnie skazania na karę dożywotniego więzienia w Niemczech hr. Oktawij Wielopolskiej odbiła się głośnym echem w całym kraju.

Jak wiadomo, hr. Wielopolska została aresztowana w dniu 18 sierpnia ub. r. w pociągu pośpiesznym Warszawa — Paryż. Do przedziału zajmowanego przez hrabinę weszło za Berlinem kilku wywiadowców, którzy oświadczyli jej, że musi opuścić z nimi pociąg, gdyż została aresztowana. Następnie przewieziono ją samochodem do Berlina, gdzie została zamknięta w więzieniu Moabit. Tam hr. Wielopolska dowiedziała się dopiero, że jest podejrzana o szpiegostwo na rzecz jednego z państw ościennych. Przesłuchania te nie dały pozytywnego rezultatu, lecz mimo wszystko po pewnym czasie sporządzono akt oskarżenia oparty na zeznaniach złożonych przez aresztowaną obywatelkę polską.

Przez cały czas pobytu w więzieniu, hr. Wielopolskiej nie wolno było wysyłać do rodziny żadnych listów zawierających szczegóły i przyczyny aresztowania jej. Listy takie konfiskowano na miejscu.

Na miesiąc przed rozprawą wręczono uwięzionej akt oskarżenia, aby się mogła z nim zaznajomić. Sprawa obrony była również utrudniona, gdyż przepisy nie pozwalały na wezwanie adwokata cudzoziemca, a adwokaci krajowi są niesłychanie skrępowani w swych czynnościach w wypadkach gdy chodzi o szpiegostwo.

W rezultacie hr. Oktawia Wielopolska została skazana na dożywotnie więzienie, o czym zresztą nie zawiadomiono nikogo z jej rodziny w kraju. Rozprawa odbyła się przy drzwiach zamkniętych i żadnych szczegółów nie można ujawnić.

Ś. † p.

JAN CIEPLIŃSKI

Zmarł w Panu opatrzony Świętymi Sakramentami dnia 13 maja 1938 roku w Ujejscu, przeżywszy lat 19.

Pogrzeb odbędzie się dnia 15-go maja o godzinie 4-ej po południu, z kaplicy w Ujejscu do kościoła i na cmentarz parafialny.
O czym powiadamiają pogrążeni w smutku

Rodzice, Bracia, Babcia i Rodzina.

Samobójstwo gen. Yague?

Generał sprzeciwiał się obcym wpływom

PARYŻ, 13.5. (tel. wł.) Z Burgos nadeszły do Hendaye sensacyjne wiadomości o rzekomym aresztowaniu powstańczego gen. Yague. Jedna z wersyj mówi nawet, że gen. Yague popełnił samobójstwo.

Przyczyną aresztowania tego wybitnego dowódcy wojsk gen. Franco miała być wygłoszona przez niego mowa, w której atakował ostro rząd powstańczy za tolerowanie cudzoziemskich wpływów na terenie narodowej Hiszpanii.

W mowie swej gen. Yague domagać się miał również złagodzenia systemów rządu i zaprzestania aresztowań.

Wiarogodności tych pogłosek niepodobna stwierdzić. Źródła oficjalne w każdy razie pogłosek tych nie potwierdzają.

Restauracja „ADRIA“ Sosnowiec

BAR-COCTAIL
vis a vis dworca
Tel. Zarządu 62-543 Tel. sali 62-717

PROGRAM „ADRII“
NA M. MAJ 1938 R.
wystąpią
LUCYNA MORAWSKA
słynna tancerka-wodewilistka po powrocie z Paryża
BABY and BOY
atrakcyjny duet liliputów
i sympatyczna polska tancerka
BOGUMIŁA NORSKA
w tańcach ekscentrycznych
Tańce! — Śpiew! — Humor!

NAJLEPSZA KUCHNIA
NA TERENIE ZAGŁĘBIA I ŚLĄSKA

Chrzest dziedziczki tronu Holandii

Wspaniały pochód królewski na ulicach Hagi

HAGA, 13.5 (tel. wł.). Mieszkańcy stolicy Holandii przeżyli dzień radości. Wczoraj odbył się chrzest ulubienicy narodu, dziedziczki tronu ks. Beatricze, córki następczyni tronu ks. Juliany i ks. Bernarda.

Wielotysięcznym tłumom, które zgromadziły się na głównej ulicy, bicie dzwonów i dźwięki orkiestr wojskowych oznajmiły, że dostojny orszak opuścił bramy pałacu Noordeinde i kieruje się do kościoła Groote Kerk.

Wśród wiwatów tłumów pochód królewski posuwał się wzdłuż szpalerów wojska do świątyni. Ks. Bernard wraz z małżonką jechał lśniącą złotem historyczną karocą królewską. Ks. Juliana trzymała na rękach małą księżniczkę, ułożoną na poduszkach, zdobionych bogato wspaniałymi koronkami.

Karocę, wiozącą królową Wilhelminę i króla Belgów Leopolda III poprzedzali dygnitarze dworscy i szwadron kawalerii w złocistych mundurach. Za królową jechały karety matki ks. Bernarda ks. Alice Athlone, ks. Adolfa Fryderyka Meklemburskiego, brata ks. Bernarda.

Po odśpiewaniu psalmów i modlitwach wielka ochmistrzyni p. Snoek Hurgronje w towarzystwie wielkiego ochmistrza dworu, barona Rengersa wniosła ks. Beatricze z zakrystii do kościoła. Ks. Juliana wzięła córeczkę na ręce i trzymała ją przez cały czas ceremonii chrztu.

Po zakończeniu ceremonii uformował się znów orszak, który wśród radosnych wiwatów powrócił przybranymi zielenią i flagami ulicami do pałacu Noordeinde.

KTO WYGRAŁ?

Stała dzienna wygrana zł 5000 na nr 150019
Zł 15.000 na nr: 20520
Zł 10.000 na n-ry: 54828 147845
Zł 5000 na n-ry: 39801 77290 122693 140165
Zł 2000 na n-ry: 11183 18978 22853 28139 26232 28023 53921 44827 52153 57868 50236 66271 68814 86346 109640 119284 134729 137506 145288 138536 155687
Zł 100 na n-ry: 22636 22969 24246 56278 47942 62770 63805 71986 74278 89308 91514 105763 115143 121690 123999 127994 138139 142395 142902 143958 144487 150586

Morderca 900 ludzi

SKAZANY NA KARĘ ŚMIERCI

PARYŻ, 13.5.(tel wł.) Z Oviedo donoszą, że tamtejszy trybunał skazał na śmierć b. szefa policji republikańskiej w Caldas, Jose Carvajola.

Carvajol oskarżony był o współudział w zamordowaniu, względnie wydaniu rozkazu zamordowania w ciągu swego urzędowania na około 900 osób.

Z DNIA

STRONNICTWO PRACY ODMŁADZA SIĘ

W kołach politycznych krążą pogłoski, że na zjeździe Rady naczelnej Stronnictwa Pracy zajdą poważne zmiany personalne we władzach naczelnych.

Przede wszystkim nosi się z zamiarem złożenia godności prezesa Rady naczelnej gen. Józef Haller, którego ma zastąpić gen. Kukiel.

GEN. ŻELIGOWSKI MA DOŚĆ POLITYKI

Poseł gen. Lucjan Żeligowski wycofać się ma zupełnie z czynnej polityki i poświęcić wyłącznie pracy społeczno-samorządowej w swoim powiecie oszmiańskim.

Gen. Żeligowski nosi się też z zamiarem złożenia mandatu poselskiego.

30 SOCJALISTÓW ARESZTOWANO W KIELCACH

W związku z wypadkami w dniu 1 maja w Kielcach aresztowano 30 członków PPS oraz klasowych związków zawodowych. Aresztowani pozostają nadal w więzieniu.

„CZYSTKA“ W STRON. NAR. W KIELCACH

Zarząd główny Stron. Narodowego wykluczył ze stronnictwa Bolesława Hoffmana z Kielc.

Wykluczenie to ma niewątpliwie związek z wypadkami w Kielcach w dniu 1 maja rb.

H. RABL 109)

POŻAR W LONDYNIE

POWIEŚĆ WSPÓŁCZESNA

żałowała ze szczerym smutkiem, że spotkał właśnie ją, złamaną pierwszym doświadczeniem życiowym, niezdolną do najlepszego uczucia wzamian za bezgraniczną miłość, którą otaczał z niezmienną stałością.

Otworzyła oczy, a gdy się pochylił, szepnęła:

— Wyjedziemy jutro, dobrze?...

— Dobrze, moje dziecko... Zresztą wszystko zależy od tego, jak się będziesz czuła — powiedział stroskany.

— Na pewno będę mogła... muszę wyjechać... — odpowiedziała z trudnością.

Skinął głową, podszedł do okna i zapuścił rolety.

— Połeż spokojnie, to ci dobrze zrobi — rzekł już na progu. — Może wezwać lekarza?

— Nie — odpowiedziała cicho.

— Dobrze, zaczekamy do wieczora. Spróbuj zasnąć, moje dziecko.

Gdy się znalazł w sąsiednim saloniku, oparł się silnie czołem o ostry kant odrzwi — ból przyniósł mu ulgę.

Jest!.. znów jest przy mnie!... — myślał z radością, którą mąciła tylko jedna przykra troska: czy będzie taka, jak dawniej?...

Gotów był na każdą ofiarę, na wyrzeczenie się wszystkiego dla siebie, by wiedzieć, że znów jest spokojna i zadowolona. Tak, przynajmniej zadowolona, jeśli nie może być z nim szczęśliwa... Teraz tylko to było szczytem marzeń.

Janek pobiegł na górę, oddał Rummy'emu kartkę Konstancji i uciekł, zanim Heda zdążył go o coś zapytać.

Wsiadł następnie do autobusu i pojechał do państwa Stricklandów. Pod wrażeniem rozmowy z panią Bevergen czuł się fatalnie, to też wiadomość, że Bert jest w domu, ucieszyła go szczerze i przyniosła ulgę.

Spotkał przyjaciela w ogródku. Młody Strickland nie posiadał się z radości, gdy usłyszał, z czym Janek przyszedł. Starannie schował do portfelu list Rummy'ego, mocno poklepał po ramieniu kolegę.

— Tego ci nie zapomnę. Janku, możesz zawsze na mnie liczyć... No, chodź, przedstawię cię mojej rodzinie. — Gdy uszli kilka kroków, zatrzymał go i powiedział, zniżając głos:

— Tylko nie mów nic o liście. Mogą mi robić trudności, jeśli się dowiedzą, że tu chodzi o pracę w teatrze. Rozumiesz? To są ludzie starej daty!... Następnie to jeszcze nie jest pewne. Muszę się dowiedzieć, czy Rudd na prawdę mnie przyjmie.

Janek siedział w kącie kanapy, prawie nie brał udziału w ogólnej rozmowie i tylko obserwował. Spodobała mu się ciepła ufność, z jaką Jenny i Bert odnosili się do rodziców. Posmutniał, gdy pomyślał, że to samo mógłby znaleźć u pani Konstancji i u Rummy'ego — ale zburzył wszystko własnymi rękami. Czuł, że powinien już odejść i nie ponawiał nieśmiałej prośby pożegnania się, gdy Bert oświadczył stanowczo, że go nie puści.

Starsi wyszli wkrótce. Posada dyrektora oddziału w Cheltenhamie nie dawała spokoju pani Stricklandowej. Po kilka razy dziennie poruszała ten temat mając nadzieję, że przełamie ostatecznie bezsensowny i karygodny upór męża.

Młodzi pozostali sami, gawędząc swobodnie o Taylorze, o kolegach, przypominając różne kawały sztubackie. Rozmawiali bez obawy, ponieważ Jenny była wtajemniczona w historię Janka Woydeckiego, lecz pochłonięta własnymi myślami nie zapytała nawet, co było powodem jego zniknięcia ze szkoły.

— Słuchaj, Woydecki, zostań u nas — powiedział Bert, gdy rozmowa się urwała. — Przenocujesz w moim pokoju na kanapie, a rano pojedziesz do miasta. Przecież jutro niedziela i tak nic nie będziesz miał do roboty.

Janek zrozumiał, że Bert chciał zostać z nim sam na sam i wypytać, jak się przedstawia obecnie sprawa morderczy. To mu się nie uśmiechało. Odejść? Jeszcze mniej.

(C. d. n.)

Wacław Makowski
Prof. U. J. P.

SOCJOLOGIA ZJEDNOCZENIA

Prof. Wacław Makowski zamieścił we wczorajszej „Gazecie Polskiej" pod powyższym tytułem niezmiernie interesujące rozważania. Przytaczamy je poniżej w całości.

Kolejność problemów wiedzy ludzkiej, ustalona przez Herberta Spencera, po psychologii wymienia socjologię. Jeżeli psychologia rozważa procesy psychiczne i pobudki postępowania poszczególnych ludzi, to socjologia stara się poznać i zrozumieć czynniki kierujące postępowaniem gromad ludzkich, życiem społeczeństwa. Nic też dziwnego że właśnie socjologia powołana być musi przede wszystkim do zajęcia się zagadnieniem zjednoczenia ludzi.

Przez zjednoczenie rozumiemy zbiorową czynność, zespolenie działań ludzkich; jest to zatem zjawisko społeczne, a więc nadające się do rozważań socjologicznych. A z punktu widzenia socjologii zjednoczenie jest zawiązkiem społeczności, jest tą siłą twórczą, która stanowi o istnieniu społeczeństwa w ogóle i poszczególnych jego przejawów.

A na czym polega ta siła i jakie jest jej znaczenie na to najlepszą i niezrównaną odpowiedź da nam szósty werset XI rozdziału Pierwszej Księgi Mojżeszowej, Księgi Rodzaju: „I rzekł Pan: oto lud jeden i język jeden tych wszystkich, a toć jest zaczęcie dzieła ich, a teraz nie zabroni im nikt wszystkiego, co zamyślili uczynić".

To zjednoczenie, o którym mówią Księgi Rodzaju, obejmowało całą ówczesną ludzkość; dlatego też potęga jego nie miała granic na ziemi. Dzisiaj o takim zjednoczeniu nie można mówić, ale zasada, że w zjednoczeniu dokoła wspólnego dzieła tkwi najwyższa potęga ludzka, zasada ta nie przestała być podstawową prawdą życia społecznego.

Nie trudno spostrzec, że właśnie to rozpoczęcie wspólnego dzieła stanowi istotę zjednoczenia zarówno w definicji Ksiąg Rodzaju, jak w doświadczeniu praktycznym życia. Tam, gdzie nie ma wspólnego dzieła, tam jedność wszelka jest tylko narzędziem rdzewiejącym w lamusie; dopiero w zespolonym czynie okazuje się jego znaczenie i potęga.

Stąd wniosek: biorąc rzecz socjologicznie, zjednoczenie jest to zbiorowe, wspólne dzieło.

Przez więcej, niż sto lat, może dłużej jeszcze krzewiła się w pojęciach społecznych człowieka koncepcja interesu. Interes jednostki, interes mniejszej lub większej grupy, wreszcie interes jakiejś zbiorowości, przeciwstawionej jednostce i grupom, wyższej ponad nie, interes człowieka, rodu, stanu, kościoła, państwa, narodu, interes gospodarczy, materialny, duchowy, kulturalny itp. — wyparł całkowicie lub prawie całkowicie z rozumowań i poczynań planowych koncepcję dzieła.

„Całość" powstawać miała samorzutnie, jako wynik gry interesów, nie koniecznie tylko przeciwstawnych, ale zawsze tylko wydzielonych. Jeżeli przychodziła czasami troska o całość, to uspokajało ją przekonanie, że „całość sama się złoży".

Tak życie gospodarcze miało być walką interesów: kapitału i pracy, przedsiębiorstwa i robotników, producentów i konsumentów, miasta i wsi, przemysłu i rolnictwa itd.; prawo miało służyć ochronie interesów, stąd jedne interesy były uprawnione, a inne bezprawne lub pozaprawne; nauka i technika miały szukać sposobów najlepszego zaspokojenia interesów moralnych i materialnych, życie polityczne ujmować miało w formy organizacyjne różne przejawy walki interesów jednostek i grup w państwie, albo interesów państwa w stosunkach zewnętrznych.

W samym pojęciu interesu tkwi koncepcja wydzielenia, wyodrębnienia; bo nawet kiedy się mówi o interesie zbiorowości wyobraża się go sobie jako sumę przypadkowo zgodnych interesów jednostek.

Ta metoda myślenia kategoriami „interesów", tkwi w nas jeszcze bardzo głęboko i często musimy sami strofować siebie za automatyczne jej stosowanie.

A tymczasem społeczeństwo nie jest grą wydzielonych interesów, ale czynnym zespoleniem w przedsięwzięciu zbiorowego dzieła. Metoda myślenia społecznego powinna więc operować właśnie kategoriami zbiorowego dzieła, zespolonego czynu, zjednoczenia.

Rola t. zw. zagadnień gospodarczych nie może przytłaczać innych spraw życia społecznego, nie może też być traktowana jako teren nieskrępowanego współzawodnictwa interesów, ale musi być ujęta w karby społecznego dzieła — pracy dla powszechnego dobra; prawo nie jest ochroną interesów, ale regułą słusznego postępowania stosownie do wymagań społecznego dzieła — dobra powszechnego; życie polityczne nie jest walką interesów, ale współdziałaniem obywatelskim w zjednoczeniu dla dokonania społecznego dzieła — osiągnięcia dobra powszechnego.

Ta zmiana kategorii społecznego myślenia, zmiana pobudek działania z odśrodkowych na dośrodkowe jest właśnie treścią przeżywanego przez świat dzisiejszy przełomu myśli, kultury i życia.

Jest rzeczą zupełnie zrozumiałą, że zmiana taka nie może być dokonana ani od razu ani bezboleśnie; przeciwnie nowe ustosunkowanie społeczne rodzi się zarówno w psychice poszczególnych ludzi, jak w urządzeniach życia zbiorowego z wielkim trudem, wśród głębokich wstrząsów i drobnymi etapami; zatrzymania, cofnięcia, odchylenia, spory, walka czasów, uczuć, myśli, ciężkie zmagania się wewnętrzne ludzi w sobie i pomiędzy sobą są i muszą być na porządku dziennym.

Wczorajsi przyjaciele rozchodzą się, bo jedni z nich, mniej lub więcej świadomie, poddali się nowej metodzie społecznej — dzieła, — a inni są jeszcze przywiązani do starej metody — interesów.

Wczorajsze różniczkowania ludzi stają się nieprzydatne ponieważ były oparte na obronie interesów — nowe różniczkowania opierać się będą na zjednoczeniu w pracy nad zbiorowym dziełem.

W niektórych zbiorowiskach, w niektórych państwach tego przełomu dokonano z góry, narzucono go, w innych postępuje on drogą powolnego wewnętrznego fermentowania.

I nie to jest najważniejsze, jaką się da przełomowi formułkę, ale najważniejsze jest to, że podstawa współżycia, jego istota zostaje przeobrażona. Formułki mogą być rozmaite, mogą być łatwo zmienne, ale zmiana podstaw wzajemnego stosunku między ludźmi, ich stosunku do organizacji społecznej to jest rzecz wielka i trudna.

Ta zmiana się dokonywa, musi się dokonać, skoro się raz już rozpoczęła. A rozpoczęła się na całym ludzkim świecie. Ponad wiele języków, którymi mówią odrębne interesy, zaczyna się wynosić jeden wspólny język, którym mówi wspólne dzieło. Mówię: „zaczyna", a wszyscy przecie widzimy, jak to dzieje się opornie.

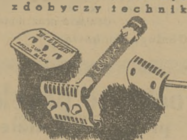
Jeżeli kilku ludzi zgromadzi się, a każdy czuje, myśli, oddycha własną atmosferą własnego interesu, to z tego zgromadzenia nic prócz rozdźwięku nie wyniknie; jeśli tych ludzi otoczy wspólna atmosfera, przenikną ich wspólne uczucia, jeżeli się zjednoczą we wspólnym dziele, — mogą je wykonać.

Im większe zgromadzenie tym bardziej skomplikowana sprawa, ale rządzące współżyciem ludzkim zasady socjologiczne są takie same.

W państwie, którego obywatele żyją w atmosferze interesów, z ich wyosobnionej szarpaniny czas jakiś może „sama składać się" przypadkowa, chaotyczna, bezładna całość, ale wreszcie i ta przestaje się „składać", przychodzi rozprzężenie. Do państwa, którego obywatele potrafią wytworzyć wspólną dla wszystkich atmosferę zjednoczenia, zastosować można słowa Księgi Rodzaju: **„...a toć jest zaczęcie dzieła ich, a teraz nie zabroni im nikt wszystkiego, co zamyślili, uczynić".**

Takie jest socjologiczne prawo zjednoczenia.

korzystaj z cudownych zdobyczy techniki

nożyki i aparaty »ECLIPSE« są rewelacją w goleniu

Ku czci pułkownika Nullo

bohatera Powstania Styczniowego

W Bergamo, we Włoszech, odbył się uroczysty obchód 75-ej rocznicy śmierci płk Francesco Nullo, bohatera powstania 1863 r. poległego w bitwie pod Krzykawką.

W obchodzie wzięli udział przedstawiciel ambasadora RP w Rzymie radca Zawisza, konsul generalny RP w Mediolanie Zmigrodzki, wszystkie władze miejscowe z prefektem na czele, oddziały ochotników ze sztandarami oraz liczna publiczność zebrana dokoła pomnika płk Nullo, przybranego w barwy polskie i włoskie. U stóp pomnika ustawiona została urna z ziemią z mogiły Francesco Nullo w Olkuszu, którą przywiozła do Rzymu w grudniu r. ub. delegacja legionowa z gen. Wieniawą-Długoszowskim na czele.

Po złożeniu wieńca polskiego i włoskiego wygłosili przemówienia: radca Zawisza, konsul generalny Zmigrodzki oraz podesta Bergamo Pesenti, który podkreślił głębokie węzły przyjaźni, łączące oba narody. Następnie po złożeniu wieńca laurowego pod pięknie wykonanym popiersiem płk Nullo, które Bergamo ofiaruje Warszawie, przeniesiono urnę z ziemią polską do muzeum mieszczącego się w starożytnym zamku.

Miasto Bergamo nosi się z zamiarem zorganizowania specjalnego pociągu dla wielkiej wycieczki swych obywateli do Polski na uroczystości związane z odsłonięciem pomnika płk Nullo w Warszawie.

W TRZECIĄ ROCZNICĘ ZGONU MARSZAŁKA JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO

W trzecią rocznicę zgonu Wodza Narodu Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego najwyżsi dostojnicy Państwa z Panem Prezydentem R. P. oddali hołd świetlanej pamięci Komendanta. Zdjęcie przedstawia moment złożenia przez Pana Prezydenta Rzeczypospolitej wieńca w pałacu Belwederskim.

Zjazd Legionu Młodych w Krakowie

z udziałem mjr Galinata

Dziś i w niedzielę odbędzie się w Krakowie normalny, zwoływany raz na trzy lata, kongres Legionu Młodych. Podobno na kongres ten przybyć ma około 1000 uczestników.

W kongresie weźmie udział kierownik Służby Młodych OZN mjr Galinat, oraz delegaci Związku Młodzieży Demokratycznej i „Siewu".

Po kongresie w Krakowie starsza rocznik Legionu Młodych opuszczą tę organizację i utworzą Związek seniorów Legionu Młodych. Poza tym pozostawiona im będzie wolna ręka w wyborze przyszłej działalności politycznej.

Po odejściu roczników starszych, Legion Młodych stanie się organizacją ideowo-wychowawczą i przystąpi do Służby Młodych OZN.

Nieodpowiedzialny wybryk

W numerze „Orędownika" z dnia 12 maja rb. na kolumnach przeznaczonych dla Łodzi ukazał się komunikat treści następującej:

„Przypominamy wszystkim członkom, że we czwartek dnia 12 bm. o godz. 19 odbędzie się w lokalu własnym przy ul. Bandurskiego 9-11 „czwartek rozrywkowy", na który zaprasza zarząd okręgowy zjednoczenia zawodowego „Praca Polska" w Łodzi".

Związki zawodowe „Praca Polska" są, jak wiadomo, ekspozyturą Stronnictwa Narodowego na terenie robotniczym.

„Czwartek rozrywkowy" wyznaczony został w dniu, **kiedy cały naród w głębokiej żałobie rozpamiętywał bolesną trzecią rocznicę zgonu Marszałka Piłsudskiego. Zabawa zorganizowana przez zarząd okr. Związku „Praca Polska" miała się odbyć w godzinach wieczornych, kiedy społeczeństwo Łodzi zebrało się na żałobny apel i zamarło w 3-minutowej ciszy, aby oddać hołd cieniom Wielkiego Zmarłego.**

Władze dopatrując się w zorganizowanym „czwartku rozrywkowym" w dniu żałoby narodowej jaskrawego uchybienia, zakazały odbycia zabawy i pod lokalem „Pracy Polskiej" wystawiły posterunki policyjne.

Jednocześnie z polecenia prokuratora sądu okr. w Łodzi zatrzymani zostali: **kierownik okręgowego zjednoczenia zawodowego „Pracy Polskiej" Szulc, oraz redaktor odpowiedzialny „Orędownika" Władysław Maciąg.**

Popierajcie i zapisujcie się na członków L. O. P. P.

Rola młodej inteligencji

Przez sprawność zawodową

do potęgi gospodarczo-wojennej Polski

Zagadnienie podniesienia stanu gospodarczego, a co za tym idzie i obronność kraju, z zagadnieniem podniesienia poziomu życia najszerszych warstw społeczeństwa, podniesienia poziomu życia polskiego i okrzepnięcia wewnętrznego — łączy się nierozerwalnie konieczność zwiększenia fachowości.

Ostatnio podjęta została zakrojona na szeroką skalę akcja przysposobienia gospodarczego młodzieży. Zadaniem tej akcji jest podniesienie fachowości najszerszych warstw pracowniczych oraz **zaznajomenie młodzieży z nowoczesną techniką i organizacją życia gospodarczego.**

Działalność powołanych świeżo do życia organizacyj „Przysposobienia Gospodarczego“ prowadzona jest w myśl naczelnego hasła „przez sprawność zawodową do potęgi gospodarczo-wojennej Polski“.

Praca przysposobienia gospodarczego idzie równolegle w dwóch kierunkach: tworzenia kadr instruktorskich i organizowania w drużynach kolejowych nie tylko akademików, ale również młodzieży rzemieślniczej i robotniczej.

Przysposobienie gospodarcze wprowadzone zostało jako przedmiot — obok przysposobienia wojskowego — do programu Legii Akademickiej działającej już na terenie wszystkich miast uniwersyteckich. Wyszkolenie gospodarcze w pracach Legii ma zadania specjalne. Polegają one w pierwszym rzędzie na przygotowaniu kadr Legii Akademickiej do współpracy z wojskiem na wszystkich odcinkach zawodowych.

Przysposobienie gospodarcze młodzieży prowadzone będzie w dwóch stopniach wyszkolenia. Każdy stopień obejmuje zamknięty cykl wykładów i zajęć na tematy gospodarczo-społeczne,

ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień spółdzielczych, zaopatrzenia wojska i problemów socjalnych.

Nad wykonaniem programu prac przysposobienia gospodarczego w Legii Akademickiej czuwać będą specjalni referenci w poszczególnych jednostkach Legii Akademickiej. Instruktorów tych trzeba przygotować. W tym celu we wszystkich ośrodkach Legii Akademickiej odbędą się wkrótce wstępne kursy instruktorskie. Drugim etapem szkolenia po zakończeniu kursu będą wakacyjne praktyki zawodowe dla członków Legii Akademickiej.

Akcja Przysposobienia Gospodarczego poza spełnieniem swoich celów bezpośrednich ma również doniosłe znaczenie społeczne,

przyczyniając się do uaktywnienia młodej inteligencji, do związania jej z życiem szerokich warstw narodu, potrzebami i pracą,

wprowadzenia tej młodzieży do wartkiego nurtu życia narodowego, rwącego ku wspaniałemu rozwojowi Rzeczypospolitej przyszłości.

Minął bezpowrotnie okres bezpłodnego mędrkowania młodzieży akademickiej. Młoda inteligencja odgrywać będzie w coraz większym stopniu rolę czynną, rolę instruktorską, rolę „soli ziemi“ w procesach rozwojowych — społecznych i gospodarczych Polski.

Społeczeństwa, w których warstwa inteligencka oderwała się od podstaw bytu narodowego, srogo za to zapłaciły. W Rosji przedwojennej inteligencja oddzieliła się murem chińskim od życia szerokiej warstwy narodu, od warstw robotniczych, chłopskich, mieszczańskich. Zatraciła wspólny język z nimi — stała się elementem obcym, wręcz wrogim. Przestała też odgrywać jakąkolwiek rolę twórczą i została odrzucona precz, a na jej miejsce weszły elementy obce, wrogie narodowi i niszczące.

W Polsce inteligencja nie może mieć charakteru „klasy“ czy „kasty“. Grupa ta musi przodować nie dzięki swemu pochodzeniu,

ale dzięki istotnym walorom intelektualnym, moralnym i zawodowym. W skład jej wejść muszą najzdolniejsze jednostki z innych warstw narodu.

SKŁAD MATERIAŁÓW WŁÓKIENNICZYCH

właśc. WŁADYSŁAW BOROWIECKI

SOSNOWIEC, UL. 3-GO MAJA 29. TELEFON NR. 630-47

POLECA: na sezon wiosenno-letni i na każdą porę roku w wielkim wyborze materiały Fabryk Bielskich: na ubrania i płaszcze męskie, na płaszcze i kostiumy damskie, modne wełny i jedwabie na suknie damskie oraz materiały na mundurki szkolne. 2037

Obsługa fachowa! Ceny przystępne!

Uroczyste przekazanie odbiorników

przez Klub dziennikarzy radiowych

Jak już pisaliśmy, Klub dziennikarzy radiowych Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego w Katowicach, doceniając należycie znaczenie oświatowe, wychowawcze i rozrywkowe radia w pracy świetlicowej w szczególności, a w życiu codziennym w ogóle — ofiarował kilka radioodbiorników świetlicom, szkole oraz weteranowi z 1863 roku ppor. Wojciechowi Jędrzejkiewiczowi, który niedawno rozpoczął 98 rok życia.

Uroczystość przekazania tych radioodbiorników przez Klub dziennikarzy Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego w Katowicach odbyła się w ub. środę o godz. 20.15 w wielkim studio rozgłośni Polskiego Radia w Katowicach. Aparatami radiowymi zostały obdarzone następujące świetlice: świetlica Związku Strzeleckiego w Sosnowcu, Organizacji Młodzieży Powstańczej w Mikołowie i Piekarach, Międzyzwiązkowa w Ochojcu, Katolickiego Stowarzyszenia młodzieży męskiej w Brennej, Katolickiego Stowarzyszenia młodzieży męskiej w Strzybnicy, Towarzystwa Uniwersytetów Robotniczych w Hajdukach Wielkich, szkoła powsz. w Goczałkowicach-Zdroju, ppor. Wojciech Jędrzejkiewicz — weteran z 1868 roku w Częstochowie.

Na uroczystość rozdania radioodbiorników przybył do wielkiego studia wiceprezes Klubu red. Sławik oraz sekretarz Klub red. St. Lewicki, delegaci obdarzonych i zaproszeni goście. Z ramienia Katolickich Stowarzyszeń młodzieżowych przybył ks. dr Bolesław Kominek.

Audycję prowadził red. Lewicki, który na wstępie powiedział kilka słów o akcji radiofonizacyjnej, prowadzonej przez Klub dziennikarzy radiowych Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego w Katowicach, po czym wiceprezes Klubu red. Sławik dokonał uroczystego przekazania odbiorników.

Przemówienia okolicznościowe wygłosili przy tej sposobności ksiądz dr Kominek, red. Sławik i kierownik szkoły z Goczałkowic p. Kopeć.

Uroczystość, przebieg której słyszeli zapewne wszyscy radiosłuchacze na Śląsku i w Zagłębiu — zakończyły gorące słowa podzięki, wygłoszone w imieniu obdarowanych przez kierownika szkoły powszechnej w Goczałkowicach-Zdroju p. Kopcia pod adresem Klubu dziennikarzy radiowych Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego w Katowicach.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZ DNIA

14 Maj — **Sobota**

Bonifacego m. i Justyna
Słowiański: Dobiesława
Słońca wsch. 3.44, zach. 19.21
Księżyca w. 19.41, zach. 3.38

HISTORIA PODAJE:

1792 Zawiązanie Konfederacji targowickiej. Dzień hańby w historii Polski.
1831 Klęska wodza Kołyski pod Daszowem.
1930 Zmarł Wład. Orkan, powieściopisarz.

PRZYSŁOWIA:

Grzmot w maju, sprzyja urodzaju.

—oOo—

Kina w Sosnowcu grają dziś

ZAGŁĘBIE: „Warszawska Cytadela“.
EDEN: „Groźny Bill“.
PATRIA: „Władczyni puszczy“.

—oOo—

Dyżury aptek w Sosnowcu

Dziś dyżury nocne pełnią następujące apteki:
H. Rogowskiego — ul. Małachowskiego 12
C. Truszkowskiego — ul. Piłsudskiego 46

—oOo—

× **WOJEWÓDZKA KOMISJA REJESTRACYJNA** pojazdów mechanicznych urzędować będzie dzisiaj w starostwie grodzkim w Sosnowcu od godz. 9 do 13.

× **STRAJK OKUPACYJNY** w fabryce rowerów „Mayweg“ w Będzinie trwa w dalszym ciągu. Robotnicy przebywają w obrebie fabryki.

Teatr miejski w Sosnowcu

Władysław Walter, najlepszy komik sceny i ekranu wystąpi w otoczeniu zespołu, składającego się z 30 osób, z primadonną Marią Nochowiczówną i świetnym aktorem charakterystycznym Bolesławem Folańskim na czele w melodyjnej i pełnej humoru operetce p.t. „CNOTLIWA ZUZANNA“. Przedstawienia odbędą się w niedzielę po południu o godz. 17.15 i wieczorem o godz. 20.30. Atrakcją operetki jest zgrany balet z Haliną Lubiczówną na czele. Orkiestrą dyryguje kapelmistrz Zygmunt Golianowski.

„KRÓLEWNA ŚNIEŻKA I SIEDMIU KARŁÓW“ — piękna bajka dla dzieci, dana będzie o godz. 3 (15) po południu. Bardzo miła treść bajki, przeplatana tańcami baletu, muzyką i śpiewem, niewątpliwie sprawi dużo radości najmłodszym bywalcom teatralnym.

Bilety wcześniej nabywać można w firmie Wł. Czechowski, ul. 3 Maja 8, telefon 61824. W niedzielę kasa teatru czynna od godz. 11 do 13 i od 14.

—oOo—

Teatr w Katowicach

REPERTUAR

Sobota 14 bm. godz. 15.30 — „Gałązka rozmarynu“ (dla szkół); godz. 19.30 — „Gałązka rozmarynu“ (dla Zw. Naucz. Pol.)

Niedziela 15 bm. godz. 11 — „Jaś i Małgosia“ (poranek szkolny); godz. 15.30 — „Gałązka rozmarynu“ (dla kop. Siemianowice); godz. 20 — „Gałązka rozmarynu“.

Zęby należy co rano i wieczór czyścić pastą Chlorodont, usuwając w ten sposób brzydki osad na zębach. Doskonałym uzupełnieniem pasty Chlorodont jest płyn do ust tejże nazwy, który nadaje świeży oddech. 2207

ZEZEM

Po wizycie rzymskiej

Było wiele krzyku, hałasu,
entuzjazmu, heil! evviva!
pochodnie, iluminacje,
słówka i czułości czułe.

Lecz mimo tysiąc pochodni
chłód owionął dyktatorów;
gdy dobrnęli do Triestu —
odechciało się amorów...

SZERSZEŃ

Z żałobnej karty

W dniu 8 bm. zmarł śp. **Aleksander Ringman,** inżynier, radca Ministerstwa przemysłu i handlu, pozostawiając żonę i syna.

Zmarły, urodzony dnia 25 stycznia 1888 r. w Małobądzu koło Będzina od najwcześniejszych lat wychowywany był w tradycjach niepodległościowych, w domu, który był ośrodkiem pracy rewolucyjnej PPS w Zagłębiu. Wraz ze swymi trzema braćmi od roku 1905 brał czynny udział w pracach agitacyjnych, zaszczepiających w robotnikach Zagłębia wiarę w lepsze jutro i odrodzenie Polski.

Kilkakrotnie więziony, jako rzekomo niemiecki poddany odstawiany do granicy, a nawet zesłany na krótko przed wybuchem wojny światowej na Syberię, zawsze nielegalnie wracał do roboty niepodległościowej. Walka z zaborcami tak głęboko przeniknęła całą jego psychikę, że w okresie wielkiej wojny, jako inżynier, wychowanek Politechniki lwowskiej, nie chciał przyjąć pracy w żadnej wytwórni, pracującej na potrzeby armii zaborczych.

Po powrocie do kraju w roku 1918 pełni przez krótki czas obowiązki radcy w Ministerstwie pracy i opieki społecznej, a następnie wyjeżdża do armii Denikina jako delegat Rządu polskiego. **Praca zawodowa w Ministerstwie przemysłu i handlu nigdy nie oderwała go od umiłowanej pracy społecznej, której poświęcał cały swój wolny czas jako czynny członek wielu stowarzyszeń, a między innymi Ekonomistów Polskich, Techników, Filaretów itd.**

Swe zainteresowania ekonomiczne i posiadaną wiedzę zużytkowuje nie tylko w pracy zawodowej w Instytucie badania koniunktur i cen, ale współpracuje również z Towarzystwem Wiedzy Wojskowej i wydaje szereg publikacyj na tematy ekonomiczne, naświetlając w szczególności zagadnienie gospodarki pokojowej i obronności kraju.

Zapalony sportowiec, mimo steranego w więzieniach rosyjskich zdrowia, zmarły był człowiekiem, w którym tyloletnia walka o Polskę wyrobiła jedną niesłychanie cenną cechę charakteru: odwagę własnego zdania, które zawsze potrafił bronić bez względu na konsekwencje.

Za zasługi w walce o niepodległość, a następnie przy gruntowaniu podstaw państwowości polskiej, odznaczony był Krzyżem Niepodległości, Oficerskim Odrodzenia Polski oraz Odznaką Honorową za Walkę o Szkołę Polską.

Pochowany został w grobie rodzinnym na cmentarzu w Będzinie.

—oOo—

Walne zebranie

PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH W SOSNOWCU

W poniedziałek, dnia 30 bm. o godz. 19 w Sosnowcu, przy ul. Żytniej 10 (Dom Społeczny) odbędzie się walne zebranie członków Związku zaw. pracowników umysłowych przemysłu i handlu Zagłębia Dąbrowskiego z następującym porządkiem obrad: zagajenie i wybór prezydium zebrania; przeczytanie protokułu ostatniego walnego zebrania; sprawozdanie zarządu organizacyjne i kasowe, sprawozdanie zarządu Kasy pożyczkowo-oszczędnościowej Związku; sprawozdanie komisji rewizyjnej; Zmiany organizacyjne z powodu przystąpienia Związku do Zjednoczenia Polskich Związków Zawodowych; wybór zarządu okręgowego i komisji rewizyjnej; wnioski.

Ze względu na doniosłość spraw i konieczność dalszego wzmożenia sił organizacyjnych pracowników umysłowych w dobie dzisiejszej zarząd prosi członków Związku o niezawodne i punktualne przybycie.

—xx—

× **„ŻOŁNIERZE PRACY“ NA LOPP.** W piękny sposób uczcili trzecią rocznicę śmierci Marsz. J. Piłsudskiego powołani do zastępczej służby wojskowej, a odbywający pracę przy niwelacji boiska „Polonii“ na Dębowej Górze w Sosnowcu. Do 68 „żołnierzy pracy“ wygłosił na rannej zbiórce okolicznościowe przemówienie komendant p. Witold Zioła, poczym na wniosek kierownika odcinka p. Piotra Federowicza zebrano 15 zł, które za pośrednictwem Administracji „Kuriera Zachodniego“ przekazano na fundusz LOPP.

Dobra sytuacja
SOSNOWCA

Sytuacja finansowa Sosnowca, jak wiadomo była bardzo ciężka w ostatnich latach z powodu olbrzymiego zadłużenia wynikłego w okresie przeprowadzenia kanalizacji i wodociągów (słynna pożyczka ulenowska). Miasto znajdowało się w nielada tarapatach i poza niezbędnymi wydatkami na lecznictwo, opiekę społeczną i oświatę — niemal wszystkie dochody szły na spłatę procentów. Obecnie Sosnowiec wypłynął już na równe wody gospodarki finansowej. Przed kilku dniami w Kielcach odbyła się obrona budżetu Sosnowca i budżet władze nadzorcze zaakceptowały poza nieznacznymi poprawkami w całości. Znamienne przy tym było oświadczenie delegata Banku Gospodarstwa Krajowego, który wyraził się jak najbardziej pochlebnie o gospodarce Sosnowca.

Uzdrowienie gospodarki finansowej Sosnowca, odbudowa zaufania kredytowego będzie miała duże znaczenie w realizacji zamierzeń inwestycyjnych roku przyszłego. Z konieczności, dotychczas, wolne tempo regulacji i porządkowania ulic będzie mogło być stopniowo zwiększane.

—oOo—

Poświęcenie i otwarcie
OSIEDLA SZKOLNEGO

Jutro, w niedzielę odbędzie się w Bystrej koło Białej poświęcenie i otwarcie osiedla szkolnego gimnazjum kupieckiego żeńskiego im. Kr. Jadwigi w Sosnowcu.

Program uroczystości przewiduje: godz. 9 rano — zbiórka na stacji Bystra-Wilkowice; przemarsz do kościoła na nabożeństwo, które odprawione będzie o godz. 9.30. Po nabożeństwie wymarsz do osiedla, poświęcenie, przemówienia, a o godz. 13 wspólny obiad.

O godz. 15 dla chętnych wycieczka na Stefankę.

Wyjazd pociągiem z Sosnowca o godzinie 5.32 rano, odjazd z Bystrej o godzinie 15.47, 18.42, 21.16.

—oOo—

Zatwierdzenie budżetu
SOSNOWCA I WYDZIAŁU POWIATOWEGO

W ub. środę i wczoraj odbyło się posiedzenie Wydziału wojewódzkiego w Kielcach. M. in. na posiedzeniu Wydziału rozpatrzono i zatwierdzono budżety na rok 1938-39: Sosnowca i powiatowego Związku samorządowego w Będzinie.

Budżety, poza drobnymi poprawkami formalnymi nie uległy zmianie.

Z ramienia Wydziału powiatowego w Będzinie obronę budżetu przeprowadzali pp.: starosta Boxa i sekretarz Fr. Nowara, z ramienia zaś zarządu miejskiego w Sosnowcu pp.: prezydent Kaczkowski i naczelnik wydziału finansowego Sulikowski.

—oOo—

Kiepura chce śpiewać
W OPERZE KOWIEŃSKIEJ?

Pismo „Lietuvos Zinios" donosi, że Jan Kiepura nadesłał do Kowna depeszę, w której wyraża chęć wystąpienia w litewskiej operze państwowej na początku czerwca rb.

Pismo to przypuszcza, że występ Kiepury w Kownie, w tym roku jeszcze nie dojdzie do skutku, przyjedzie natomiast chór Dana i jeden z zespołów operetkowych.

—oOo—

X **ZARZĄD ZWIĄZKU MARYNARZY REZERWY** oddział w Sosnowcu zawiadamia wszystkich członków, że w dniu 15 bm. o godz. 10 w I, a o godz. 10.30 w II terminie odbędzie się nadzwyczajne walne zebranie w lokalu własnym przy ul. Dietlowskiej 9. Stawiennictwo wszystkich członków obowiązkowe. Sprawy bardzo ważne.

Ponadto zarząd oddziału prosi o przybycie dotychczas niezrzeszonych marynarzy rezerwy na zebranie i wpisanie się na członków Związku marynarzy rezerwy.

X **ODWOŁANE PRZEDSTAWIENIE.** Katolickie Stowarzyszenie młodzieży żeńskiej z Pogoni komunikuje, że ze względów od nas niezależnych zmuszeni jesteśmy odwołać zapowiedziane na niedzielę dnia 15 maja br. w Teatrze Miejskim w Sosnowcu przedstawienie pt. „Genowefa". Sztuka ta odegrana zostanie w dniu 22 maja br. o godz. 16.30 w teatrze miejskim w Sosnowcu. Wykupione na dzień 15 bm. bilety ważne będą na dzień 22 maja br.

X **POŻAR.** W zabudowaniach Jakuba Augustynika i Jana Jędrusika w Zagórzu wybuchł pożar. Ogień strawił częściowo dom mieszkalny, kryty gontami i słomą. Przyczyna po[illegible]

INOWROCŁAW-ZDRÓJ

Kąpiele solankowe — borowinowe — tlenowe i kwasowęglowe na solance.

2290 **Emanatorium radowe**

Inhalatorium **Wodolecznictwo**

Źródło słono-gorzkie

Zalecany: w reumatyzmie, artretyźmie, chorobach kobiecych, dzieci, serca, naczyń krwionośnych, przemiany materii, nerwowych i górnych dróg oddech.

KURACJE RYCZAŁTOWE WE WSZYSTKICH SEZONACH

Bezpłatne prospekty wysyła Zarząd Zdrojowiska.

Uroczystość św. Floriana
w Kazimierzu

W ub. niedzielę mieszkańcy Kazimierza przeżywali miłą i podniosłą uroczystość św. Floriana, patrona straży pożarnej. Uroczystość ta, przełożona z dnia 4 bm. odbyła się przy udziale 7 drużyn okolicznych straży pożarnych, nie licząc miejscowej żeńskiej drużyny san. poż. oraz męskiej drużyny z Kazimierza.

Uroczystość rozpoczęła się o godz. 10 m. 30 zbiórką przed remizą strażacką przystrojoną flagami narodowymi. O godz. 10.45 naczelnik rejonowy p. B. Smosarski odebrał raport od swego zastępcy nacz. Dobrowolskiego i dokonał przeglądu oddziałów strażackich.

Skolei nastąpił odmarsz w stronę kościoła. O godz. 11 rozpoczęła się w miejscowym kościele parafialnym uroczysta suma odprawiona na intencję straży pożarnych. Do mszy św. służyli strażacy. Po sumie odśpiewano „Boże coś Polskę".

Po nabożeństwie wyruszono pochodem w kierunku placu 11 Listopada, gdzie odbyła się defilada, którą przyjęli przedstawiciele władz strażackich i zawiadowca kopalni Kazimierz inż. Górka.

Po powrocie do remizy strażackiej odbyło się święcone jajko. Na przybranych zielenią stołach stały przygotowane jajka, które poświęcił ks. proboszcz St. Grzywa w towarzystwie ks. L. Plucińskiego. Po jajku część drużyn odjechała, pozostali zaś goście i strażacy bawili się dalej przy dźwiękach orkiestry.

85 bezrobotnych z Zagłębia
wyjechało do Zagnańska

Jak już w swoim czasie donosiliśmy, za pośrednictwem Ekspozytury Funduszu Pracy w Sosnowcu w ostatnich tygodniach wysłano z Zagłębia Dąbrowskiego około 900 bezrobotnych do robót przy obwałowaniu Wisły w Sandomierskim.

W ostatnich dniach Ekspozytura F.P. skierowała kilkudziesięciu bezrobotnych do pracy w państwowych kamieniołomach w Zagnańsku.

W ub. czwartek wyjechało 35 bezrobotnych z Dąbrowy, wczoraj 30 z Sosnowca oraz dzisiaj 20 bezrobotnych z Sosnowca.

Kierownictwo Ekspozytury F. P. w Sosnowcu czyni starania, aby zatrudnić jeszcze dalsze partie bezrobotnych z Zagłębia Dąbrowskiego przy robotach pozamiejscowych.

Dobry ojciec rodziny
Swiadomy obywatel
odkłada oszczędności do BANKU „SPOŁEM!"
gdyż tu są bezpieczne i służą interesowi społecznemu.
ODDZIAŁ w SOSNOWCU, UL. PIERACKIEGO 1.

A kto chce rozkoszy użyć...
Pobór rocznika 1917 i zaciąg ochotników

W czasie od 2—21 czerwca br., przeprowadzony zostanie na terenie powiatu miejskiego Sosnowieckiego — pobór główny mężczyzn urodzonych w r. 1917 i starszych, odroczonych z r. 1916 i 1915 którzy przy przeglądach poprzednich zostali uznani za czasowo niezdolnych do służby wojskowej (kat. B), oraz absolwentów, którzy w roku szkolnym — 1937-38 uzyskali dowody z ukończenia szkoły średniej, ogólno-kształcącej i równorzędnej zawodowej, bez względu na wiek, ochotników urodzonych w latach 1918, 1919 i 1920.

Komisja poborowa urzędować będzie w Ratuszu od godz. 8 rano.

Pobór odbywać się będzie według następującej kolejności:

2 czerwca: wszyscy absolwenci, którzy w roku szkolnym 1937-38 uzyskali dowody z ukończenia szkoły średniej ogólnokształcącej i równorzędnej zawodowej bez względu na wiek;

3. VI — poborowi, których nazwiska rozpoczynają się na litery: A, B-a, B-e, B-i, B-o, B-u;

4. VI: — C, D, F-a, F-e;

7. VI: — Fi, F—o, F—u, G—a, G—e, G—o, G—i, G—u;

8. VI: — G—y, H, I, J;

9. VI: — K—a, K—e, K—i, K—o;

10. VI: — K-u, L;

11. VI: — Ł, M—a, M—e, M—i, M—o M—u;

13. VI: — M—y, N, O, P—a, P—e, P—i;

14. VI: — P—o, P—u, P—y, R, S—e.

15. VI: — S—a, S—i, S—o;

17. VI: — S—u, S—y, T, U, W—a,

18. VI: — W—e, W—i, W—o, W—u, W—y, Z—a, Z—e;

20. VI: — Z—i, Z—o, Z—u, Z—y;

21. VI: — dodatkowa komisja dla tych poborowych, którzy z jakichkolwiek powodów nie stawili się do przeglądu w dniach od 2—21 czerwca br.

Osoby, które nie stawią się w oznaczonym terminie przed komisją, podlegają karze aresztu i grzywny.

Od dnia 10 bm. odbywać się będzie pobór na terenie powiatu Będzińskiego. Komisja poborowa urzęduje na Górze Zamkowej.

Z walnego zebrania
Banku Udziałowego w Dąbrowie

W Dąbrowie Górn. odbyło się w Resursie ogólne zwyczajne zebranie członków Banku Udziałowego Spółdzielczego z ogr. odp. Zebranie zagaił prezes Rady nadzorczej **p. J. Musiał**, zapraszając następnie na przewodniczącego **inż. K. Domańskiego**, a na sekretarza **p. J. Osetowskiego.**

Sprawozdanie zarządu za rok 1937 — złożył prezes zarządu **p. Wacław Kaznowski**, a protokół Rady nadzorczej i komisji rewizyjnej odczytał **p. J. Musiał.**

Po dyskusji zebrani przyjęli jednogłośnie bilans, rachunek strat i nadwyżek oraz udzielili zarządowi i Radzie pokwitowania.

Na wniosek Rady nadzorczej postanowiono przelać nadwyżkę budżetową za 1937 r. w sumie zł. 318.57 na kapitał zasobowy. Budżet na rok 1938 uchwalono w sumie 54.750 zł. z prawem przekroczenia o 10% według uznania Rady.

Na miejsce ustępujących członków Rady nadzorczej zostali wybrani przez aklamację pp.: **Morgulec Roman, Rylman Wacław, Kuźniak Wincenty, Jaworski Tadeusz, Helcer Antoni, Paluchiewicz Józef, Unlejewski Walenty, Smoleński Kazimierz.**

Obrót Kasy w r. 1937 wyniósł zł. 3.502.504,84, obrót dyskonta 1.791.877 zł., zastawów lombardowych zł 182.802. Pożyczek wekslowych udzielono 6070, lombardowych — 1290.

Zapasy gotówkowe wynoszą 33% wkładów na każde żądanie i 12% ogólnej sumy obcych kapitałów.

Na dzień 31 grudnia ub. roku Bank liczył 809 członków, których udziały wynoszą 91 tys. zł. Kapitały własne — Banku wynoszą zł. 200.973.

Kierowniczką Banku od szeregu lat jest **p. A. Domaszewska.**

Bank oparty na zdrowych zasadach cieszy się zaufaniem miejscowego społeczeństwa.

Umarzanie
ZALEGŁOŚCI PODATKOWYCH

W najbliższym czasie ma się ukazać rozporządzenie wykonawcze do ustawy o umarzaniu prywatno-prawnych wierzytelności państwowych. Za wierzytelności nieściągalne zostaną uznane: płatnicy, których ustalenie miejsca zamieszkania natrafia na duże trudności, należności, które nie przekraczają ogólnej sumy 100 zł oraz dłużnicy, u których egzekucja mogła by spowodować doszczętną ruinę.

Wydawanie decyzji w sprawie umarzania należności należeć będzie do ministra skarbu, który je będzie wydawał na wniosek podległych mu organów skarbowych.

—oOo—

Kanada przyjmie żydów
Z POLSKI

Rząd kanadyjski wyraził zgodę na wyjazd do Kanady z Polski żydów zawodowych rolników. Przyjazd do Kanady winien nosić bezwzględnie charakter osadniczy i rodziny rozporządzać muszą kwotą pokazową w wysokości 1000 dolarów. Kwota ta będzie deponowana na tych samych warunkach, jak to ma miejsce z innymi rodzinami rolniczymi emigrującymi z Polski do Kanady.

Emigranci rolnicy-żydzi będą podlegać ścisłej selekcji, w związku z czym kandydaci rolnicy-żydzi na wyjazd do Kanady winni rejestrować się w oddziałach Syndykatu Emigracyjnego. Termin rozpoczęcia rekrutacji nie jest jeszcze ustalony.

PROGRAM RADIOWY

TRANSMISJA Z FLORENCJI OPERY VERDIEGO „AIDA"

W sobotę dnia 14 bm o godz. 21 czeka polskich słuchaczy wieczór o wysokim poziomie artystycznym — transmisja z Florencji opery Verdiego „Aida". Sama opera nie wymaga komentarzy, jest to jedno z najpopularniejszych i najbardziej wartościowych dzieł literatury operowej. Opera bogata w piękne melodie, łatwo wpadające w ucho, przemawia dzięki swej słodyczy do każdego słuchacza.

W transmisji zasługuje na uwagę wspaniałe wykonanie tego dzieła. Przedstawienie transmitowane będzie z sali teatru Wiktora Emanuela we Florencji, udział zaś w nim biorą najsłynniejsi śpiewacy włoscy: Gina Cigna, Ebe Stignani, Beniamino Gigli, Tancredo Passero, C. Tagliabue. Dyryguje kapelmistrz o sławie światowej Victor de Sabata.

SOBOTA 14 MAJA

6.15 Pieśń poranna 6.20 Gimnastyka 6.40 Muzyka z płyt 8.00 Audycja dla szkół 11.15 Audycja dla szkół: „Śpiewajmy piosenki" 11.40 Polonezy symfoniczne (płyty) 11.57 Sygnał czasu 12.03 Audycja południowa 13.00 Koncert życzeń 13.15 Muzyka obiadowa. Wykonawcy: Orkiestra taneczna, Miłosława Dołężanka—sopran, Jarosław Leszczyński — akompaniament 15.30 Wiadomości gospodarcze 15.45 Teatr wyobraźni dla dzieci: „Tajemnica królewskiego zegara" słuchowisko dla dzieci starszych 16.15 Koncert rozrywkowy w wyk. zespołu salonowego rozgłośni poznańskiej 16.50 Pogadanka aktualna 17.00 Transmisja nabożeństwa majowego z kaplicy Matki Boskiej na Jasnej Górze w Częstochowie 18.00 Wiadomości sportowe 18.15 „Pięćdziesiąt lat temu, gdy Kraszewski przybył na Śląsk" pogadanka 18.25 Utwory fortepianowe wykona Karol Szafranek 18.45 Pogadanka aktualna 19.00 Audycja dla Polaków za granicą. 19.50 Pogadanka aktualna 20.00 Muzyka popularna w wykonaniu orkiestry rozgłośni wileńskiej 20.50 Pogdanka aktualna 21.00 „Aida" opera Verdiego (trasmisja z teatru miejskiego Wiktora Emanuela II we Florencji).

Wójt, sołtys, sekretarz i sekwestratorzy na ławie oskarżonych

Sensacyjny proces o nadużycia w gm. Olkusko-Siewier.

Wczoraj w Sądzie okręgowym w Sosnowcu rozpoczął się sensacyjny proces o olbrzymie nadużycia dokonane w latach od 1926 do 1934 w gminie Olkusko-Siewierskiej, powiatu Będzińskiego.

Na ławie oskarżonych zasiedli: trzej b. sekwestratorzy gminy: **Tadeusz Rolnik** (Ząbkowice, Poniatowskiego 11), 38-letni **Antoni Ochędzan.** (Strzemieszyce. Sławkowska 312) i 32-letni **Stefan Znojkiewicz** (Strzemieszyce, Aleja 2), inkasent gminy, 38-letni **Mkoiłaj Timofiejew** (Strzemieszyce, Warszawska 18), **sołtys** gminy Olkusko-Siewierskiej, 50-letni **Józef Marzec**, oraz wójt i sekretarz tejże gminy 72-letni **Józef Zgliczyński** (Strzemieszyce, Długa 15) i 67-letni **Władysław Liwierski** (Strzemieszyce, Warszawka 12).

Rolnik jest oskarżony o **przywłaszczenie 6.237,22 zł.**, Ochędzan o przywłaszczene **8.980,08 zl.**, Znojkiewicz **o przywłaszczenie 13.194,32 zl**, Marzec o przywłaszczenie **5.050,75 zł.**, Timofiejew o przywłaszczenie **614 zł.**, Zgliczyński i Liwierski są oskarżeni o **utrudnianie śledztwa i tuszowanie nadużyć**, dokonanych przez pierwszych pięciu oskarżonych.

Oskarżeni sekwestratorzy nadużyć dopuszczali się w ten sposób, że posiadali po dwa lub więcej kwitariuszy podatkowych, które otrzymywali bez kontroli w gminie. Nie wszystke jednak otrzymane od podatników pieniądze wnosili do kasy, obracając część z nich na własny użytek. Pieniądze te z biegiem lat utworzyły sumy objęte aktem oskarżenia. Aby zatrzeć za sobą wszelki ślad, nieuczciwi sekwestratorzy **niszczyli grzbiety wydartych kwitariuszy.**

W końcu jednak nadużycia się wydały, gdy podatnicy otrzymali bezpośrednio z urzędu skarbowego wezwania do uiszczenia podatków, które już za pośrednictwem sekwestratorów zapłacili.

Wobec tego podatnicy wnieśli reklamacje do gminy. Wtedy wójt Zgliczyński wraz z sekretarzem Liwierskim — przesłuchali sekwestratorów, którzy do winy się przyznali.

Nie wdrożono jednak przeciwko nim śledztwa, ani nie zawiadomiono zwierzchnich władz, a tylko zwołano Radę gminy Olkusko-Siewierskiej, na której uchwalono **przyznać sekwestratorom dodatkowe wynagrodzenie w wysokości 5% od zainkasowanych sum. Pieniądze te miały iść na pokrycie dokonanych przez nich nadużyć.**

Pomimo to, sekwestratorzy dopuszczali się w dalszym ciągu nadużyć.

O nowych nadużyciach dowiedzieli się wójt i sekretarz i **przenieśli sekwestratorów za „karę“ do innej pracy w gminie.**

Tymczasem sprawa nabrała dużego rozgłosu i władze przedłożone wdrożyły śledztwo, które potwierdziło wszystkie zarzuty. Gdy wyszło to na jaw, do sędziego śledczego zgłosił się inkasent gminy **Timofiejew, który sam się oskarżył o przywłaszczenie pieniędzy.**

W międzyczasie ustalono, że nadużycia popełnił także sołtys Marzec.

Wobec niezbitych dowodów winy, — wszystkich pociągnięto do odpowiedzialności karnej.

Oskarżonych bronią adwokaci: **Pawełek, Krzemuski, Płodowski i Heftman jun.**

Rozprawę prowadzi sędzia Michalski (przewodniczący), wotanci sędziowie: **Radwański i Czubiński**, oskarża prok. **Joel, protokółuje apl. Śmietana.**

Proces potrwa kilka dni.

Wczoraj odczytano akt oskarżenia, oraz składali zeznania oskarżeni. Wszyscy do winy się przyznali.

Na rozprawę powołano przeszło 40 **świadków.**

RESTAURACJA KABARET DANCING „SAVOY“ Sosnowiec ul. 3-Maja 8.
TEL. 61-961 PODZIEMIA — TEL. 61-964

JUŻ ZA KILKA DNI ZMIANA PROGRAMU

Piękne i młode artystki z baletu „NEO“ zdobyły serca wszystkich.

Szesnastoletnia doskonała akrobatka Lusia stałą atrakcją „Savoy'u“.

UWAGA: DUO SUTTH, już niedługo wystąpi w „Savoy'u“

KOŃSKIE (WOJ. KIELECKIE)

Na lewo kościół i jedyna reprezentacyjna ulica; na prawo: ambulatorium i gabinet fizykalny Ubezpieczalni Społ.

Proszek od BÓLU GŁOWY
DLA DOROSŁYCH ZE ZN. FIRM.
KOWALSKINA
stosuje się również
PRZY PRZEZIĘBIENIU GRYPIE i KATARZE

Zawrotne tempo

SAMOCHODÓW NA ULICACH

Coraz częściej pojawiają się skargi na nie przestrzeganie przez automobilistów przepisów o ruchu kołowym. Niektórzy automobiliści rozwijają szalone tempo, w szczególności na ul. 3 maja w Sosnowcu. Grozi to niebezpieczeństwem dla życia przechodniów, a poza tem powoduje wzbijanie się tumanów kurzu.

Jutro 8 gonitw

na torze wyścigowym w Katowicach

W niedzielę 15 bm. w szóstym dniu sezonu wyścigów konnych z totalizatorem w Katowicach na torze w Brynowie rozegranych zostanie **osiem gonitw.**

Jedna wojskowa z przeszkodami na dyst. ok. 3.600 mtr. Dwie z płotami z tych bardzo ciekawa o nagrodę 1.200 zł na dystansie ok. 2.400 mtr. spotkają się Huzar z Ney. Pozatym rozegranych zostanie pięć dobrze obsadzonych prawie równymi końmi gonitw płaskich na dyst. ok. 1.600 do 2.400.

Zapisy koni wypadły dobrze — gonitwy będą ciekawe o faworytów trudniej, przez co wypłaty w totalizatorze mogą być wysokie.

Początek gonitw punktualnie o 15.30 — bez względu na pogodę.

Komunikacja autobusami z Rynku do toru wyścigowego.

Poniżej podajemy wynik mianowań na dzień 15 maja.

Wojskowa z przeszkodami: dystans ok. 3.600 mtr, nagroda 600 zł: Waleczny — ofic. służb. ppor. Krystka właściciel; Bożenna — ofic. służb. ppor. Terleckiego właściciel; Duglas — ofic. służb. ppor. Borzęckiego właściciel, Eros ofic. służb. ppor. Jura właściciel; Chętny — ofic. służb. por. Korczakowskiego właściciel; Bruch — ofic. służb. ppor. Huesnedera właściciel; Don — ofic. służb. ppor. Wielowiejskiego właściciel.

Płoty, dystans ok. 2.400 mtr, nagroda 400 zł: Tabarin — Bobińskiego j. Wojtkowiak; Cross Country — Mrugaszewskiej j. Gryza; Emir IV Wachowicza j. Gryza; Honwed — dr Harlanda ż. Kończal; Zawój — Seidla N. N.; Ama — Gr. Ofic. 7 DAK j. Grzanka; Harrietta — Rościszewskiego j. Wachowiak; Ontario — Endera N. N.; Farys II — inż. Michalskiego NN.

Płaska, dystans ok. 1.800 mtr, nagroda 400 zl Destar — Hrycyka j. Kondraciak; Albulka — st. „Bończa“ NN; Mona — Rościszewskiego NN; Festyn — st. „Iwno“ NN; Koliba — bar. Kronenberga chł. Faliński; Dora — Mieczkowskiego j. Kończal II; Rewera — Rościszewskiego NN; Laguna st. „Iwno“ NN; Lusia — st. „Bodoza“ NN; Tanagra II — st. i Karlinger NN; Kamrat — bar. Kronenberga chł. Faliński.

Płaska, dystans ok. 2.400 mtr, nagroda 600 zł: Dyktator — inż. Pomernackiego chł Dymek; Gwiazdor — st. i Karlinger NN; Ama Gr. Ofic. 7 DAK j. Rutkowski; Garuffa — st. „Bończa“ NN; Traglast — dr Schlingmanna j. Kowalczyk; Cynara Sulejewicza NN; Harrietta — Rościszewskiego j. Wachowiak, Babinicz — st. i Karlinger NN; Klinga — Neidla NN;

Płoty, dystans ok. 2.800 mtr., nagroda 1.200 zł: Dumka — Herszlewicza ż. Kończal; Ney — Bobińskiego NN; Pamir — Rościszewskiego NN; Garłacz — Bobińskiego NN; Merci — Dąbskiego-Norlicha j. Grzanka; Hamlet II — inż. Michalskiego j. Kurowski; Huzar — bar. Kronenberga p. Bylczyński; Memoria — Rościszewskiego j. Wachowiak; Król Herod Tudzińsikego chł. Kolago; Saturn — Bobińskiego NN.

Płaska, dystans ok. 1.600 mtr, nagroda 600 zł: Cross Country — Mrugaszewskiej j. Gryza; Garuffa — st. „Bończa“ NN; Ama — Gr. Ofic. 7 DAK j. Rutkowski; Czarnobrewy — st. „Iwno“ NN; Nounoutte — Michalskiego NN; Kiwi — dr. Schlingmanna j. Kowalczyk; Aza — Karlinger j. Kłoszewski; Dyktator — inż. Pomernackiego, chł. Dymek; Etna III — Wołkowicza NN; Moutarde — st. „Zygmunt“ Palier — Meissnera NN.

Płaska dodatkowa, dystans ok. 1.800 mtr., nagroda 400 zł: Tanagra III — Karlinger j. Kłoszewski, Rewera — Rościszewskiego j. Wachowiak; Chmura — st. „Bończa“ NN; Koliba bar. Kronenberga chł. Faliński; Andrus — st. „Iwno“ NN; Festyn — st. „Iwno“ NN; Rena Rościszewskiego j. Wachowiak; Albulka — st. „Bończa“ NN.

Płaska, dystans ok. 1.800 mtr, nagroda 400 zł: Palier — Meissnera NN; Harrietta — Rościszewskiego NN; Forum — Endera NN; Pumpernikel — st. „Iwno“ NN; Hetman Koronny — Sulejewicza NN; Hulanka II — Bylczyńskiego chł. Faliński; Kram — Reiznera NN.

U FRYZJERA

Klient, którego fryzjer kaleczy przy goleniu:

— Panie, ma pan drugą brzytwę?

— A po co to panu?

— Po co? Po to, abym się miał czym bronić!

MODLITWA CZTEROLETNIEGO JASIA

Mały Jaś, kładąc się spać, pobożnie składa rączki i modli się:

— Panie Boże, proszę Ciebie bardzo, nie daj memu ojcu więcej dzieci, ponieważ nie umie się z nimi obchodzić.

Afera obyczajowa

wykryta przez policję w Sosnowcu

W ostatnich dniach policja w Sosnowcu wpadła na trop szeroko zakrojonej afery obyczajowej.

Za pośrednictwem ogłoszeń werbowano młode dziewczęta rzekomo do baletu, wykorzystując je w zupełnie innych celach, nie mających nic wspólnego z choreografią.

W związku z ujawnieniem afery dokonano aresztowań.

Ze względu na prowadzone dochodzenie, szczegóły ujawnionej afery trzymane są w tajemnicy

KRONIKA ZAWIERCIA

Żałoba Narodowa

W ZAWIERCIU

W uzupełnieniu wczorajszego sprawozdania z przebiegu obchodu 3 rocznicy śmierci Marszałka Józefa Piłsudskiego w Zawierciu, dodajemy krótkie sprawozdanie z uroczystości, które odbyły się w godzinach wieczorowych. O godz. 20 wymaszerował olbrzymi pochód manifestacyjny organizacyj, straży pożarnych i t.p. z boiska TAZ pod płytę Nieznanego Żołnierza. O godz. 20.45 nastąpiła chwila ciszy i wszelki ruch kołowy został wstrzymany; w momencie tym odezwały się syreny miejscowych fabryk i dzwony kościelne, a następnie przy płycie na tle płonącego ogniska, nastąpiło odczytanie myśli Józefa Piłsudskiego.

W dniu onegdajszym odprawione zostało nabożeństwo w kościele ewangelickim i synagodze.

× **WRĘCZENIE RADIOODBIORNIKA SZKOLE POWSZECHNEJ W BLANOWICACH.** W ub. środę mieszkańcy wsi Blanowice pow. Zawierciańskiego byli świadkami uroczystości wręczenia radioodbiornika dla miejscowej szkoły powszechnej, którego dokonał w imieniu p. wojewody kieleckiego p. starosta mgr E. Trznadel. W uroczystości tej wziął udział sekretarz wydziału powiatowego p. Kobylecki. W imieniu gminiaków wygłosił przemówieenie b. poseł p. Łakota. Po wręczeniu radioodbiornika p. starosta wygłosił przemówienie do licznie zebranej publiczności i młodzieży szkolnej, dając wyraz swego uznania dla nauczycielstwa w Blanowicach za wysoki poziom kształtowania serc i dusz młodzieży szkolnej. Następnie dziatwa szkolna popisywała się przed p. starostą deklamacjami, wierszami i t.p. P. starosta zawierciański zapoznał się również z bolączkami miejscowej wsi oraz zwiedził nie dokończoną w budowie remizę strażacką i przyrzekł ze swej strony pomoc dla wsi Blanowice.

× **PIĘKNA UCHWAŁA.** Rada pedagogiczna prywatnego gimnazjum męskiego w Zawierciu z racji 20-lecia istnienia państwa polskiego, uchwaliła zwolnić od opłaty szkolnej dwóch najzdolniejszych uczni i z najlepszym sprawowaniem, pochodzących z pow. Zawierciańskiego.

× **INSPEKTOR SAMORZĄDU GMINNEGO** w Zawierciu mgr Młynek zostaje wydelegowany przez Wydział powiatowy na specjalny kurs inspektorów samorządu gminnego do Warszawy, który zostanie zorganizowany w czerwcu br.

× **KURS STRAŻACKI.** Staraniem Związku straży pożarnych w Zawierciu w dniu 16 bm. rozpoczyna się kurs podstawowy dla członków straży w Myszkowie.

× **ŻARKI NA FOM.** Oddział Ligi morskiej i kolonialnej w Żarkach w dniu 10 kwietnia br. przeprowadził zbiórkę uliczną, która zł [illegible]. Kwota ta została przesłana na Fundusz Obrony Morskiej.

× **TEATR CZĘSTOCHOWSKI W ZAWIERCIU.** Dziś, t.j. w sobotę teatr kameralny w Częstochowie odegra w Zawierciu 2 sztuki „Grube ryby“ i „Szczęście Frania“.

× **ZAWODY MODELI LATAJĄCYCH.** Zarząd Obwodu powiatowego LOPP w Zawierciu organizuje w dniu 15 bm o godz. 13 obwodowe zawody modeli latających. Zawody odbędą się na Borowem Polu, przy szosie wiodącej do Rudnik.

— Czy wolno się zapytać, na kogo łaskawa pani czeka?
— Na kogoś innego, mój panie!

KRONIKA OLKUSZA

Echa żałobnej rocznicy
W OLKUSZU

W uzupełnieniu naszej wczorajszej wiadomości o przebiegu żałobnych manifestacyj w rocznicę zgonu Wielkiego Marszałka, należy dodać, że po przybyciu pochodu przed pomnik Marszałka Piłsudskiego na kolonię fabryczną „Olkusz", przed pomnikiem ustawiły się poczty sztandarowe.

Po trzyminutowej ciszy, p. starosta Brzostyński odczytał wyjątki z pism Marszałka, zaś prezes Zw. Legionistów, p. Kotowicz — rozkaz Marszałka do żołnierzy w r. 1920.

U stóp pomnika złożono około 10 wieńców. Składano je w wielkim skupieniu i bezmiernego bólu.

Pomnik Marszałka tonął w zieleni i kwieciu ze zwisającymi wstęgami krepy, na której widniały białe róże.

5 tys. złotych
NA DWA KARABINY MASZYNOWE

Przedstawiciele cementowni „Wiek" w Ogrodzieńcu w osobach pp.: dyr. Hertza i prokurenta Liebelta, zadeklarowali na ręce p. starosty powiatowego w Olkuszu, sumę zł 5 tys. na kupno dwóch karabinów maszynowych dla armii.

× RADIO DLA SZKOŁY IM. MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO W KRZYWOPŁOTACH. Z liczby 15 radioodbiorników, ofiarowanych szkołom przez p. wojewodę kieleckiego, dr Dziadosza, jeden aparat otrzymała szkoła powsz. im Marszałka Piłsudskiego w Krzywopłotach.

× OTWARCIE NOWEJ ŚWIETLICY STRZELECKIEJ. W Pilicy odbyło się otwarcie i poświęcenie świetlicy Zw. Strzeleckiego. Poświęcenia dokonał ks. Krupski, poczym przemówienia wygłosili pp.: prezes Związku, wójt Drążkiewicz, kierownik szkoły Jeleń, Wł. Kulka, Lamberski i Sadowski. Po popisach i inscenizacjach strzeleckich, odbyła się zabawa.

× ZASTĘPSWO. Wskutek urlopu kierownika wydziału hipotecznego w Olkuszu, p. Żewskiego, zastępstwo objął rejent p. W. Swółkień z Olkusza.

× NOWY ZARZĄD „RODZINY REZERWISTÓW". Na onegdajszym zebraniu „Rodziny rezerwistów" w Olkuszu wybrano do zarządu pp.: Zofię Gorczycową — prezes, I. Ziółkowską — I wiceprezes, O. Kurzejową — II wiceprezes, Janiszewską — sekretarz i Królikową skarbnik. Budżet na rok bież. uchwalono w wysokości zł 600. Dotychczasowa prezeska „Rodziny", p. Zofia Okrajniowa, zrzekając się swego stanowiska, wręczyła wicestaroście p. Staśko, jako przedstawicielowi władz państw. dyplom komitetu Zułowa, nadany za pracę obywatelską kołu olkuskiemu.

KINO „ORZEŁ" — „Władca".

SPORT

Propaganda motoryzacji
MIESIĄC PROPAGANDY W SOSNOWCU

Klub Motocyklowy Zagłębia Dąbrowskiego w Sosnowcu organizuje na terenie swojej działalności „Miesiąc Propagandy Motoryzacji" od dnia 16 bm. do dnia 15 czerwca rb.

W tym okresie czasu nowowstępujący do klubu członkowie będą zwolnieni od opłaty wpisowego, które wynosi złotych trzy.

W dniu 29 bm. odbędą się wyścigi propagandowe dla zrzeszonych i niezrzeszonych motocyklistów, t. zw. „kilometr lancé", dające możność wypróbowania swych sił i zdolności nawet początkującym motocyklistom. Szczegóły wyścigów będą podane do wiadomości za kilka dni.

Będą również w tym czasie odbywały się w godzinach wieczorowych bezpłatne kursy dla kierowców motocyklowych. Zapisy na kursy przyjmuje sekretariat klubu w Sosnowcu, ul. Orla 5, telefon 617-72.

Niezależnie od tych imprez klub organizuje w każdą niedzielę propagandowe wycieczki krajoznawczo-turystyczne ze zwiedzeniem godnych uwagi zabytków.

Klub wzywa wszystkich, komu nie jest obojętna motoryzacja kraju, do wspólnej pracy na tym polu.

POLSKA — WŁOCHY W TENISIE

Na posiedzeniu zarządu Polskiego Związku Lawntenisowego postanowiono wysłać na mecz drugiej rundy o puchar Davisa Polska—Włochy 20—22 bm. trzech graczy, a mianowicie: Hebdę, Tłoczyńskiego i Spychałę. Kierownikiem drużyny będzie kapitan sportowy Związku p. Olchowicz. Mecz odbędzie się w Mediolanie.

SKŁAD ŁODZI NA MECZ Z ZAGŁĘBIEM

Jak już donosiliśmy, w dniu 22 bm. na stadionie Unii w Sosnowcu zostanie rozegrany mecz reprezentacyjny Łódź — Zagłębie o puchar P. Prezydenta R. P.

W związku z tym kapitan sportowy ŁOZPN ustalił już skład łódzkiej drużyny reprezentacyjnej.

Wyznaczeni zostali: bramkarz Andrzejewski obrona — Karasiak, Kudelski, pomoc — Chojnacki, Pile i Nowiszewski, atak — Królasik, Kudelski, Lewandowski, Lubczyński i Świętosławski. Rezerwa: Rudnicki.

NOWE ZWYCIĘSTWO TALUNA W AMERYCE

Olbrzym wileński Władysław Talun wystąpił znowu w Nowym Jorku w słynnym Madison Square Garden, mając za przeciwnika Indianina wodza Sanocke, ważącego 380 funtów. Talun odniósł zwycięstwo w 2 min. 11 sekund.

SERDECZNE POWITANIE KOLCZYŃSKIEGO W CHICAGO

Do Chicago przybyła reprezentacja pięściarska Europy, która walczyć będzie 18 maja w wielkim turnieju o „złotą rękawicę".

Na dworcu zjawiły się liczne kapele i chóry emigranckie, aby powitać swych ziomków wchodzących w skład reprezentacji Europy.

Jedyny Polak Kolczyński, powitany został niezwykle serdecznie przez Polonię chicagowską, która zjawiła się na dworcu tłumnie w strojach narodowych.

Pięściarze europejscy przyjmowani byli następnie na ratuszu przez burmistrza Chicago Kellyiego.

BRYNICA — UNIA

Jutro na stadionie Unii w Sosnowcu zostanie rozegrany o godz. 5 po poł. mecz piłkarski o mistrzostwo ligi okręgowej między czeladzką Brynicą i miejscową Unią.

Obie drużyny przysposabiają się do spotkania b. solidnie, wobec czego spodziewać się należy gry zaciętej, jednak utrzymanej w ramach dozwolonych. Zwolennicy obu klubów przeżyją w tym dniu napewno wiele emocyj.

O godz. 15 przedmecz o mistrzostwo klasy B Strzelec (Niwka) — Unia II, a o godz. 14 mecz o mistrzostwo juniorów Brynica—Unia.

CYNKOWNIA — SOSNOWIEC

Na boisku Sosnowca (ul. Rudna) zostanie rozegrany jutro o godz. 14.15 mecz o mistrzostwo klasy A Cynkownia — Sosnowiec.

O godz. 16 mecz o mistrzostwo rezerw.

STRZELECKI — ZAGŁĘBIE II

Jutro na boisku Policyjnym o godz. 16 zostanie rozegrany mecz o mistrzostwo klasy B Strzelecki (Sonowiec) — Zagłębie.

9 Aeroklubów i 40 zawodników
w zawodach lotniczych o puchar PZUW

Jak już o tym krótko wspominaliśmy, Aeroklub warszawski przy wybitnym poparciu finansowym Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych organizuje w dniach 13—15 bm. zakrojone na szeroką skalę zawody lotnicze dla pilotów-juniorów średniej kategorii o puchar i nagrody pieniężne PZUW. Aerokluby, których zawodnicy zdobędą pierwsze miejsca, otrzymują jako: I nagrodę — puchar PZUW i 4000 zł, II nagrodę — 2000 zł i III nagrodę — 1000 zł. Ponadto członkowie załóg, które zajmą trzy pierwsze miejsca, otrzymają nagrody indywidualne. Samoloty i załogi, biorące udział w zawodach, zostały ubezpieczone przez organizatorów w PZUW.

Zawody składają się z następujących prób: rozruch silnika, zrzucanie meldunku do celu, lądowanie w prostokącie, lot okrężny i lot na orientację.

W ciągu piątku odbyły się czynności przygotowawcze, obejmujące przyjmowanie i sprawdzanie dokumentów, wręczenie zawodnikom książek kontrolnych, meldunków i ulotek przez komisarza sportowego, wylosowanie kolejności startu do prób i ustawienie samolotów, odprawa zawodników do próby A, B, C i D oraz początek prób.

Dziś w sobotę o godz. 6.30 wystartował z lotniska w Warszawie pierwszy samolot do I etapu lotu okrężnego (start następnych samolotów odbywa się co 5 minuty). Do Katowic pierwszy samolot przyleci ok. godz. 10.15.

Lot okrężny obejmuje 5 etapy: Warszawa — Lwów (lot okrężny), Lwów — Biała Podlaska (lot okrężny) i Biała Podlaska — Warszawa (lot na orientację). Samoloty lądować będą w Katowicach, Krakowie, Lwowie, Lublinie, Białej Podlaskiej i Warszawie. Trasa lotu: Warszawa — Sochaczew — Łowicz — Zgierz — Łódź — Piotrków — Radomsko — Częstochowa — Katowice — Będzin — Dąbrowa Górnicza — Sosnowiec — Chrzanów — Kraków — Tarnów — Dębica — Rzeszów — Przemyśl — Lwów — Sokal — Włodzimierz — Zamość — Krasnystaw — Lublin — Lubartów — Biała Podlaska — Warszawa.

Punkt kontrolny w Zagłębiu znajduje się koło Golonoga. W Katowicach samoloty lądują w prostokącie 40×170 m i startują do dalszego lotu po półgodzinnym postoju.

O godz. 19 nastąpi odprawa zawodników na lotnisku we Lwowie do etapu lotu okrężnego i na orientację. W drugim dniu lotu start pierwszego samolotu z lotniska we Lwowie odbędzie się o godz. 6.30. Zawody zakończą się ok. godz. 16.

W zawodach bierze udział 20 samolotów z 9 Aeroklubów, obejmujących 40 zawodników. Najwięcej samolotów zgłosił Aeroklub warszawski (8 załóg). Po nim idą kolejno Aerokluby: wileński (3 załogi), śląski (2 załogi), lwowski (2 załogi) oraz po jednej załodze: gdański, krakowski, lubelski, pomorski i poleski.

Z śląskiego Aeroklubu lecą: inż. Władysław Wojnar i Franciszek Lipski na samolocie RWD-8 (SP-BKU) oraz inż. Juliusz Kolbuszowski i Jan Pysz na samolocie RWD-8 (SP-BKT). Wszystkie samoloty są typu RWD-8 z wyjątkiem jednego samolotu wileńskiego typu RWD-13.

Kierownictwo zawodów objął mjr pil. inż. Robert Hirszbandt, przewodniczącym komisji sportowej jest inż. Stanisław Prauss.

W Katowicach komisarzem etapowym (punktującym) jest kpt J. Grzebalski, w Zagłębiu komisarzem jest p. B. Świętochowski.

Wynik zawodów podany będzie w niedzielę ok. godz. 18 tj. w 2 godziny po ich ukończeniu (t).

Ponury targ o ciało

Z ZA KULIS GOSPODARKI ŻYDOWSKIEJ GMINY WYZNANIOWEJ
w Warszawie

Adw. Karniol wniósł w imieniu spadkobierców inż. Mozesa Kowalowa ciekawą skargę do prokuratury w Warszawie, przeciwko rabinowi Majofesowi z gminy żydowskiej o szantaż i zniesławienie zwłok.

Zmarły inż. Kowalow był właścicielem nieruchomości, a ponieważ nie miał dzieci, przeto rabin Majofes dążył do tego, by nieruchomość ta przeszła na gminę żydowską.

Przeciwstawili się temu bratankowie zmarłego, a wówczas zrodziły się trudności z pochowaniem nieboszczyka. Żądano wygórowanej opłaty za plac na cmentarzu, rodzina zmarłego poczęła się targować i w rezultacie ciało zostało z polecenia rabina Majofesa pochowane pod płotem na miejscu dla skazańców i samobójców.

Bratowa zmarłego w czasie obrzędów pogrzebowych złożyła nad świeżym grobem przysięgę wobec zebranych żałobników, iż nie spocznie póki nie pomści krzywdy, wyrządzonej pamięci nieboszczyka.

Na tym tle wynikł proces karny.

Rabin Majofes stanął przed sądem — pod zarzutem szantażowania rodziny zmarłego w celu uzyskania nieruchomości dla gminy żydowskiej, a ponadto pod zarzutem znieważenia zwłok przez pochowanie ich w miejscu chańbiącym.

Na sprawie oskarżony rabin bronił się twierdzeniem, iż otrzymał od pewnego policjanta informacje, że inż. Kowalow był bezwyznaniowy. Tego rodzaju człowiek nie mógł być pochowany w gronie pobożnych.

Tymczasem przesłuchani świadkowie ustalili, że zmarły zachowywał przepisy rytualne, uczęszczał do bóżnicy i płacił regularnie składki w gminie wyznaniowej.

W testamencie inż. Kowalowa znalazł się zapis do dom starców.

Przewód sądowy ujawnił okoliczności walki, prowadzonej przez rodzinę o ekshumację zwłok. Starostwo po przedstawieniu mu sprawy zezwoliło na ekshumację i przeniesienie ciała w inne miejsce cmentarza, ale nie na wiele się to zdało, gdyż gmina nie udzieliła swej zgody na ruszanie zwłok.

Sąd skazał rabina Majofesa na 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem wykonania kary na okres lat dwóch, przy czym uznał go winnym jedynie profanacji a nie szantażu.

Ucieczka ks. M. Radziwiłła
od p. Żanety Suchestow

Niedawno ukazała się w prasie wiadomość o wyjeździe ks. Michała Radziwiłła z Paryża, gdzie przebywał wraz ze swą narzeczoną p. Żanetą Suchestow. Wyjazd miał rzekomo wszelkie cechy ucieczki...

Wczorajszy „Express Poranny" zamieszcza rozmowę swego współpracownika z p. Suchestow. Rozmowa odbyła się telefonicznie między Warszawą i Paryżem.

„Niedoszła księżna Radziwiłłowa mieszka w małym hoteliku przy ul. Marcadet, w północnej dzielnicy miasta. Dopiero koło godziny drugiej w nocy zastajemy panią Suchestow w domu.

— Hallo — czy pani Suchestow?

— Tak — odpowiada przyjemny alt. — Jestem przy aparacie.

— Czy to prawda, że książę opuścił panią niespodziewanie?

— Tak, do pewnego stopnia prawda. Wyjechał przed siedmiu tygodniami i od tego czasu nic widziałam go więcej.

P. Suchestow oświadcza, że książę jest w Londynie, dokąd wyjechał „na kilka dni" w towarzystwie 60-letniej, niezwykle bogatej Angielki, mrs Dawson. Pani ta znana jest z tego, że chce wydać się za mąż za jakiegoś księcia i poluje na tytuł.

Książę pisuje listy do p. Suchestow, ale nie wraca, jest w Londynie gościem p. Dawson i bywa wraz z nią w najwytworniejszych lokalach.

— Jak pani sobie radzi bez pieniędzy w Paryżu?

— Mam tu znajomych, pomagają mi. —

— Kiedy zamierza pani wrócić do Polski?

— Tego jeszcze nie wiem. Czekam na księcia. Zresztą sama już nie wiem, co o tym wszystkim myśleć.

— Więc pani sądzi, że książę wróci do pani do Paryża?

— Chyba tak... — głos pani Suchestow nie brzmiał jednak zbyt pewnie."

Węgry zamieniają drzewo austriackie na polskie

W Warszawie rozpoczęły się rokowania handlowe polsko-węgierskie. Głównym celem ich jest ustalenie wzajemnych kontyngentów w wymianie handlowej pomiędzy Polską i Węgrami na okres jednego roku, poczynając od 1 lipca rb.

W rokowaniach bieżących szczególną pozycję będzie zajmowało drzewo. Dotychczas Węgry sprowadzały znaczne ilości drzewa z Austrii, obecnie, z uwagi na to, że Austrię wchłonęły Niemcy, Węgry, nie chcąc osłabiać swego bilansu handlowego w obrotach z Niemcami, mają podobno ograniczyć przywóz drzewa z dawnego terenu austriackiego. I tu właśnie otwierają się wielkie możliwości przed eksportem polskiego drzewa, tym bardziej, że drzewo nasze jest bynajmniej nie gorsze, jeśli nie lepsze od austriackiego i że Węgry chętnie sprowadzałyby z Polski ten towar. A potrzebują go dużo, bo za 50 do 60 miln. zł rocznie, z czego prawie połowę dostarczała do niedawna Austria.

Zapisz się na członka
P. M. S.

Niezrównana książka z przepisami Dra A. Oetkera p.t. „Dobra gospodyni piecze sama" jest do nabycia we wszystkich sklepach kolonialnych i księgarniach. Cena obniżona 30 groszy. 2294

Z WOJNY CHIŃSKO - JAPOŃSKIEJ
Na zdjęciu tank japoński, który wkroczył pierwszy do miasta Szantung zajętego przez japońską piechotę.

Szybko i sprawnie przyrządzisz posiłek, posiadając kuchenkę elektryczną

Dzięki taryfie blokowej gotowanie elektrycznością nie jest droższe od gotowania na kuchni węglowej.

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA
W ZAGŁĘBIU DĄBROWSKIM, S. A.

NA KANWIE

TWARDY SEN

Celny rzut figurką gipsową

W kawalerskim pokoiku mieszkają panowie Antoni Głodek i Stanisław Pajęcki.

Obu współlokatorów łączyła zażyła przyjaźń, która urwała się jednak pewnego razu w następujących okolicznościach:

Otóż przyjaciele wrócili późnym wieczorem do domu i położyli się spać. Ale pan Stanisław nie mógł jakoś zasnąć. Wiercił się długi czas na łóżku i wreszcie szepnął:

— Antoś...
— Hm... — mruknął pan Antoni.
— Kimiesz?
— Bo co?
— Bo chcę ci coś powiedzieć.
— A co?
— Powiem ci, o wiele bede wiedział, czy śpisz czy nie.
— Muszę wprzódy usłyszeć, o czym zamierzasz gadać.
— A powiesz, czy śpisz?
— Powiem.
— No dobra. Rozchodzi mnie się o to, żebyś mi parę złocisżów pożyczył.
— Parę złociszów? — mruknął pan Antoni. — Śpię.

Pan Stanisław sapnął gniewnie.

— Skoro jeżeli śpisz, to jakiem sposobem gadasz?
— Ja tak ze snu mówię.
— Może być się znakiem tego obudził?
— Żadnem sposobem nie mogie. Sen mam twardy, jak cholera.
— Jednak popróbujem — oświadczył pan Stanisław. — A nuż się zbudzisz!

Celnie rzucony but ugodził pana Antoniego poniżej krzyża, ale śpiący ani drgnął. Nie obudził się również, gdy drugi but poszedł w ślad za pierwszym i dopiero uderzenie nocnym naczyniem wyrwało go z objęć Morfeusza.

Uniesiony zrozumiałym oburzeniem, chwycił pan Antoni figurkę gipsową i rzucił nią w napastnika. Ale że pan Stanisław uchylił się, przeto pocisk trafił w szybę, rozbił ją i wyleciał na ulicę.

Za powyższy czyn stanął pan Antoni przed sądem.

Daremnie wskazywał, że to pan Stanisław jest winien, bo gdyby był się nie uchylił to by figurka nie wyleciała na ulicę.

Sąd nie wziął tego argumentu pod uwagę i skazał pana Antoniego za brak celu na 8 zł grzywny.

— Tatusiu, co to właściwie znaczy być wstawionym?

— Widzisz, moje dziecko, otóż, gdybyś np. zobaczył nagle siedzących tam 2 panów w czterech, wtedy byłbyś wstawionym!

— Ależ ojcze — tam siedzi przecież tylko jeden pan!

DROBNE OGŁOSZENIA

KUPNO i SPRZEDAŻ

ROWERY
na raty sprzedaje Biuro Techniczne „Meteor", Sosnowiec, Warszawska 6. 2256

MOTOCYKL
marki „Motosacosche" z przyczepką sprzedam Stan pierwszorzędny. Wiadomość w „Kurierze Zachodnim". 2289

ŚWIECE
Do Komunii Świętej i kościelne u Piotra Kołtona, Sosnowiec, Hale Rozwoju. 2130

Piotr Tomczyk
Sosnowiec, Nowopogońska 19. Telef. 630-56. Posiada na składzie i na zamówienia

MEBLE
stołowe, sypialnie, kuchnie, sztuki pojedyncze. Nowoczesne otomany, tapczany, fotele oraz wszelkie przeróbki. Warunki dogodne! Ceny konkurencyjne. Przyjmuje pożyczki obligacje państw.

KUPIĘ RADIO
Telefunken lub Philipsa. Zgłoszenia z ceną Siewierz, skrzynka 7. 2301

Psi pomnik

W angielskiej miejscowości kuracyjnej Swansea pogrzebano niezwykle uroczyście psa. Nie był to jednak żaden kaprys milionerki amerykańskiej, czy też wyskok starej panny francuskiej, lecz całkowicie zasłużony przez zdechłego psa szacunek dla jego niezwykłych wyczynów. W czasie swego niedługiego żywota uratował on od śmierci 27 osób. Zarząd miejski postanowił złożyć ciało psa do dębowej paki i umieścić je obok grobu padłego na południowo-afrykańskim froncie w czasie wielkiej wojny mieszkańca Swansena. Na grobie psa zostanie nadto wystawiony pomnik z odpowiednim napisem. Cała ludność Swansea wzięła udział w grzebaniu bohaterskiego zwierzęcia.

SKŁADNICA HARCERSKA
Sosnowiec, Warszawska 1 poleca z własnej wytwórni: Namioty — Plandeki oraz wszelki sprzęt sportowy i turystyczny. 1577

LOKALE

DO WYNAJĘCIA
w nowym domu lokal 2 pokojowy ze wszystkimi wygodami. Orla 5. Telefon 61-281. — 2254

UZDROWISKA

W RYCERCE DOLNEJ pięknie położonej wiosce wśród gór i lasów, blisko rzeki, jest do wynajęcia dom z 14 ubikacjami wraz z kuchnią, nadający się na prowadzenie pensjonatu lub kolonii w sezonie letnim. Bliższych szczegółów udzieli p. R. Posch w Rycerce Dolnej, poczta Rajcza, powiat Żywiecki. 2307

Różne

POMNIKI
i rzeźby artystyczne w dużym wyborze oraz wszelkie wyroby betonowe — poleca tanio „Wiktoria" Dąbrowa, Biuro i Betoniarnia ul. Narutowicza 41, pracownia: ul. Ks. Bisk. Bandurskiego 1, skr. poczt. 93. — Telefon 69-436.

POSADY i PRACE

RYMARZA
umiejącego szyć na maszynie przyjmie natychmiast Składnica Harcerska, Warszawska 1. 2252

KUCHARKA
zdolna, solidna do restauracji potrzebna zaraz. Sosnowiec, [illegible]skiego 14. 2[illegible]

POTRZEBNY
krawiec damski, chrześcijanin od zaraz. Zgłoszenia: Zawiercie, Piłsudskiego 57, Mordal. 2309

FRYZJERKĘ
zdolną poszukuję zaraz. Posada stała. Morawiec, Zawiercie, Piłsudskiego.

BEZROBOTNI
znajdą zarobek przy sprzedaży gazet. Zgłoszenia: Zawiercie, Piasecki, kiosk. 2311

ZGUBIONE DOKUMENTY

UNIEWAŻNIAM
zagubioną legitymację wydaną przez Fundusz Pracy w Zawierciu Antoni Granat. 2310

DNIA 8 MAJA B. R.
w okolicy przystanku autobusowego w Sosnowcu zgubiono portfel z dokumentami na nazwisko inż. Romana Dąbrowskiego. Znalazcę prosimy o zwrot za wysokim wynagrodzeniem do Administracji „Kuriera Zachodniego" 2271

REKLAMA JEST DZWIGNIĄ HANDLU!

UDZIAŁ MŁODZIEŻY W DZIELE DOZBRAJANIA ARMII
Rzucone hasło przez Marszałka Śmigłego-Rydza dozbrojenia armii znajduje żywy oddźwięk nietylko wśród starszego społeczeństwa, ale również wśród młodzieży szkolnej. W trzecią rocznicę zgonu Komendanta Józefa Piłsudskiego, uczniowie Liceum Stow. Oświaty „Unia" w Warszawie wraz z rodzicami i gronem nauczycielskim przekazali jednemu z pułków warszawskich ciężki karabin maszynowy z pełnym wyposażeniem zakupiony z własnych dobrowolnych składek. Na zdjęciu — ciężki karabin maszynowy ofiarowany jednemu z pułków warszawskich.

KINO „EDEN"
DZIŚ!
Dziki, potężny, nieposkromiony
Wallace Beery jako
Groźny Bill
w dalszych rolach: **Virginia Bruce, Dennis O'Keefe.**
Pocz. I seansu 17.30 w niedzielę o g. 15.30

KINO ZAGŁĘBIE
DZIŚ Wielki dramat młodzieży polskiej walczącej o wolność z rosyjskim zaborcą
WARSZAWSKA CYTADELA
X-TY PAWILON
Film wielkich przeżyć, wielkich wzruszeń i wielkiej miłości
W rol. gl. **W. Hinc, W. Ballasko, M. Sazarina i inn.**
Początek I seansu o godz. 17.30 w niedzielę o godz. 15.30

KINO-TEATR „PATRIA"
L. Marcinkowski i S-ka w Sosnowcu dawn. Kino Palace
DZIŚ Przepiękny dramat w-g znakomitej powieści Jamesa Oliwera Curwooda
WŁADCZYNI PUSZCZY
Przeżycia kobiety która panowała nad mężczyznami
W rolach gł. **GEORGE BRENT i B. ROBERTS**
W niedzielę dn. 15.5 b.r. **PORANKI** o godz. 11, 1 i 2 p.p. z filmu **„ZNACHOR"** Ceny miejsc od 25 gr.

SOSNOWIEC — Redakcja: Piłsudskiego nr. 4 Tel. 61064. Skrytka pocztowa 62. Administracja: Piłsudskiego 4. Tel. 61023
[illegible] przyjmuje od godz. 11 — 1 i od 5 — 7.
Rękopisów redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia: Wiersz milimetrowy jednołamowy: na I-ej stronie, względnie przed tekstem 1 zł.; w tekście 60 gr.; za tekstem 45 gr. Ogłoszenia drobne do 20 wyrazów 10 gr. za wyraz, ogłoszenia drobne zawierające ponad 20 wyrazów 20 gr. za każdy wyraz. Szerokość szpalt 70 mm: w niedzielę i święta 25% drożej. Układ tabelaryczny 25% drożej. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca Administracja nie odpowiada.

SERYJNE DROBNE OGŁOSZENIA. Po 10 wyrazów w każdem kosztują:
30 drobnych ogł. 20 zł.
20 drobnych ogł. 15.00 zł.
10 drobnych ogł. 7.00 zł.
5 drobnych ogł. 4.00 zł.
Za każdy wyraz dodatkowy dopłaca się po 5 gr.

Oddziały „Kurjera Zachodniego": BĘDZIN, Małachowskiego 7, tel. 7.13.91. — DĄBROWA, Krótka 13. — GRODZIEC, kiosk p. Łacińskiego — KIELCE, Sienkiewicza 43 ŁAZY, Władysław Jaworski. — OLKUSZ, Rynek, kiosk p. Kordaszewskiego. — STRZEMIESZYCE, księgarnia W. Bazińskiej. — ZAWIERCIE, 3-go Maja 29. — ZĄBKOWICE, kiosk p. Krupy. — ŻARKI, Fr. Cacoń. — MYSZKÓW, kiosk St. Jaworskiego. — PILICA rynek, Jaworski. — CZELADŹ, Wieczorkowa, Staszica 27, KAZIMIERZ — PORĄBKA, ul. Wiejska 15, Leon Mączka.

REDAKTOR NACZ. STEFAN ARNOLD. — DRUK „KURJERA ZACHODNIEGO" W SOSNOWCU, PIŁSUDSKIEGO 4. — REDAKTOR ODP. HENRYK STRYJEWSKI